

Uredništvo: spredaj, Ljubljana, Kaptlarjeva 4. Telefon 4921-4924. Mesno naročnina 30 Lr., na leto 360 Lr. — Osk. red. Ljub. Ljuna 10.000 na naročnino in 10.000 na inzerate. — Isključno zastopstvo za agencije in Italije in inozemstva: UPI S. A. Milano. Receptivno na vrata.

SLOVENE

JUNI 1944

7
SREDA

Erbitterte Kämpfe an der Küste zwischen Le Havre und Cherbourg

Der angloamerikanische Angriff auf Westeuropa — Feindliche Angriffe bei Rom zusammengebrochen — Weitere deutsch-romänische Erfolge nordwestlich Jassy — 39 Sowjetflugzeuge abgeschossen — Zentrum der Bandengruppen Titos in Kroatien zerschlagen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 6. Juni. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In der vergangenen Nacht hat der Feind seinen seit langem vorbereiteten und von uns erwarteten Angriff auf Westeuropa begonnen.

Eingeleitet durch schwere Luftangriffe auf unsere Küstenbefestigungen, setzte er an mehreren Stellen der nordatlantischen Küste zwischen Le Havre und Cherbourg Luftlandetruppen ab und landete gleichzeitig, unterstützt durch starke Seestreitkräfte, auch von See her. In den angegriffenen Küstenstreifen sind erbitterte Kämpfe im Gange.

In Italien führte der Gegner aus Rom heraus mehrere vergebliche Vorstöße gegen unsere Sicherungen westlich und nördlich der Stadt.

Ostlich der Stadt brachen die mit zusammengefassten Kräften während des ganzen Tages geführten feindlichen Angriffe bei und westlich Tivoli nach erbittertem Ringen zusammen.

Jäger und Flakartillerie der Luftwaffe schossen über dem oberitalienischen Raum acht feindliche Flugzeuge ab.

Im Osten kämpften sich die deutsch-romänischen Truppen, wirksam unterstützt durch starke deutsch-romänische

Fliegerverbände, nordwestlich Jassy gegen zähen feindlichen Widerstand in harten Kämpfen weiter vor und wiesen wiederholte Gegenangriffe der Bolschewisten ab.

39 feindliche Flugzeuge wurden in Luftkämpfen vernichtet.

Von der übrigen Ostfront wird nur örtliche Gefechtsstärke aus dem Kampfraum von Witebsk gemeldet.

In Kroatien haben Truppen des Heeres und der Waffen-SS unter dem Oberbefehl des Generalobersten Rendulic, unterstützt durch starke Kampf- und Schlachtfliegerverbände, das Zentrum der Bandengruppen Titos überfallen und nach tagelangen schweren Kämpfen zerschlagen. Der Feind verlor nach vorläufigen Meldungen 6240 Mann. Ausserdem wurden zahlreiche Waffen aller Art und viele Versorgungseinrichtungen erbeutet.

In diesen Kämpfen haben sich die 7. SS-Gebirgsdivision »Prinz Eugen« unter Führung des SS-Oberführers Kumm und das SS-Fallschirmjägerbataillon 500 unter Führung des DD-Hauptsturmführers Rybka hervorragend bewährt.

Einige feindliche Flugzeuge waren in der letzten Nacht Bomben auf Osnabrück. Zwei Flugzeuge wurden abgeschossen.

Izkrcevalne borbe med Le Havrom in Cherbourgom

Nemške čete so v ostri borbi z invazijskimi oddelki — Angleška padalska divizija razbita

Berlin, 6. junija. Dolgo pričakovana invazija Angležev in Severnoameričanov se je pričela v prvih jutranjih urah 6. junija. Ob izlivu reke Seine so pristale čete, pripeljane z letali in padalci. Luko Le Havre je sovražnik ves čas močno bombardiral. Pomorske sile nemške mornarice stoje pred obalo v ogorčeni borbi z izkrcevalnimi ladjami.

Berlin, 6. junija. Istočasno s izkrcajem čet, pripeljanih z letali in padalci v področju ob izlivu reke Seine, s čimer se je pričela angloameriška invazija, so napadli močni oddelki bombnikov okolico Calais in Dunquerque. Nemška zračna obramba se jim je postavila takoj v bran. Sovražnikova izkrcanja se na tem prostoru še niso izvršila.

Berlin, 6. junija. Mednarodni poročevalski urad poroča:

Kombinirane izkrcevalne operacije Američanov in Angležev, ki so se pričele z morja in iz zraka proti evropski zahodni obali v zgodnjih jutranjih urah 6. junija, obsegajo, kolikor se je dalo doslej ugotoviti, ves obalni odsek med Le Havrom in Cherbourgom. Medtem, ko je žarišče izkrcavanj čet z letali in s padalci v področju vse Normandije, ter ob najvažnejših izlivih rek v Seinskem zalivu, se razvijajo med izlivom reke Seine in reke Vire v Atlantik na široki fronti amfibijske operacije velikega obsega, pri katerih sodelujejo poleg velikega števila izkrcevalnih ladij različnih vrst, tudi velike edince lahkih zaveznških pomorskih sil.

Pred izlivom reke Seine so opazili šest težkih bojnih ladij in 20 rušilcev, s katerimi so stopile nemške obrežne baterije v takojšnjo borbo. Veliki oddelki padalcev, ki so sodelovali pri prvem napadu na zahodno Evropo z množičnimi odskoki, predvsem ob izlivih rek in v območju najvažnejših letališč na Normanskem polotoku, so bili medtem že uničeni. Po dosedanjih poročilih je bila med ostalimi močno razbita prva angleška padalska divizija.

Berlin, 6. junija. Kratko po polnoči v prvih jutranjih urah 6. junija v Seinskem zalivu pričeta invazija Angležev in Američanov se razteza na področje med izlivom reke Orne in Vire. Približno 20 km zahodno od Le Havra so odskočili padalski oddelki. Istočasno so pristali sovražnikovi od-

delki in pričeli z izkrcajem. Od ranih jutranjih ur pošiljajo Angloameričani močne ladijske edince proti obrežnemu odseku približno 10 km zahodno od Le Havra. Njihove zaščitnice se nahajajo zahodno od Boulogna. Kot težišče označujejo začasno prostor v okolici Caena. Nemške čete so v ostri borbi z invazijskimi oddelki.

Berlin 6. junija. Angloameriške invazijske čete, ki se iz zraka in z morja izkrcavajo na področju Seinskega zaliva, so bile v jutranji zori 6. junija nadalje močno povečane. Med izlivoma rek Orna

in Vire leželi izkrcevalni člani so se zamogli, da bi se tako odtegnili nemški obrambi, ki je stopila takoj v akcijo. Močni sovražnikovi letalski oddelki so neprenehoma bombardirali področje ob izlivu reke Vire. Veliko število težkih bojnih ladij obstreljuje ves čas obrežje, da bi s tem omogočili pristanek izkrcevalnih člunov, ki nastopajo v skupini po 30 do 40 člunov. Nemške obrambne sile, ki so jih hoteli prevariti s odmetom lutek na področju vzhodno od Orne, so v ostri borbi s sovražnimi padalskimi oddelki in so zaleje že precejšnje število angleških in ameriških vojakov.

Prva doba invazije - napad na Cherbourg

Berlin, 6. junija. Mednarodni poročevalski urad poroča: Iako po razsežnosti prostora kakor tudi pa številu čet se smatra napad Angloameričanov v Seinskem zalivu in v Normandiji, ki je pričel v prvih jutranjih urah dne 6. junija, kot operacija velikega štila. Obseg tega izkrcanja je mnogo večji, kot so bila dosedanja izkrcanja, in se brezdvomno lahko smatra kot prva doba invazije. Operacije zasledujejo brezdvomno dvojen cilj:

V prvi vrsti hoče zavezniško vrhovno poveljstvo uporabiti izlive rek med Le Havrom in Cherbourgom, da bi lahko tu v varstvu močnih mostov izkrcalo nadaljnje napadalne čete s težkim orožjem. Nato bodo na tem področju uporabljali ameriški in angleški padalski oddelki, predvsem na obeh straneh izliva reke Seine, ob izlivu reke Orne in na spodnjem teku reke Vire, medtem ko se bodo istočasno izkrcavali z lažjimi pomorskimi edincami, pripeljali napadalne oddelke, in da bi tako v sodelovanju s padalci zlomili obrambo atlantskega branika. Razen tega naj bi služili zračni napadi in izkrcavanja z letali v Normandiji, ki so bili doslej izvršeni v veliki meri, na Maino temu, da bi zavezniki dobili primerna letališča in bi na ta

način lahko z veleprevoznimi in brez-motornimi letali prepeljali nadaljnje čete in težko orožje. Ti oddelki bi imeli potem nalogo Normandski polotok zajeziti proti jugu in čim prej mogoče zasedati luko Cherbourg. V slučaju, da bi napad na trdnjavo Cherbourg uspel, bi lahko zavezniško vrhovno poveljstvo izkrcalo s pomočjo izkrcevalnih ladij nadaljnje napadalne divizije.

Berlin, 6. junija. Angloameriške invazijske čete, ki so v ranih jutranjih urah 6. junija, v Seinskem zalivu zahodno od Le Havre-a pričele z napadom na francosko obalo, podpirajo močni bombniki in mornariški oddelki. Pred Oistrehom pri Le Havru severozahodno od Cherbourga operirajo močni oddelki bojnih ladij, križark in rušilcev. Močan veter, megla in dež, otežkočajo posebno manjšim s četami in oklopniki naloženim edincam izkrcavanje. Poizkušajo se zamegliti, da bi se s tem izognili neprestanemu ognju nemške obalne obrambe. Kljub močnim napadom številnih sovražnikovih bombniških oddelkov in kljub najtežjemu ognju sovražnega ladijskega topništva, so vse postojanke nemškega atlantskega branika v zalivu Seine nedotaknjene in delujejo s polno močjo.

Krvalo darovanje Angloameričanov na povelje Moskve

Berlin, 6. junija. Državni tiskovni vodja dr. Dietrich je na vprašanje nemškega poročevalskega urada glede invazije izjavil naslednje:

»Danes zjutraj ob 5.30 so pričeli naši nasprotniki na povelje Moskve s svojim krvavim darovanjem, katerega so se tako dolgo branili. Že tolikokrat napovedani napad zahodnih pomagačev boljše svobode Evrope se je pričel. Pripravili jim bomo to pot

sprejem. Nemčija se zaveda pomena te ure. Borila se bo z vso silo, in z neomajno odločnostjo, da bo obranila za Evropo njeno kulturo, in življenje njenih narodov pred navalom barbarov.«

Berlin, 6. junija. Do 9.30 angleška poročevalska agencija Reuter se ni prinesla nobenega svojega poročila o izkrcavanjih v Franciji. Agencija se omejuje le na ponavljanje nemških poročil.

Po anglosaški zasedbi Rima

Zaželeni politični uspeh pa je Angležem ušel

Berlin, 6. junija. Diplomatski dopisnik DNB-ja dr. Siegfried Horn piše: Vkorakanje angloameriških čet v Rim označujejo na nasprotnikovi strani kot velik vojaški in politični uspeh. V nemških političnih krogih opozarjajo glede vojaškega pomena na dejstvo, da se je zasedba Rima izvršila v kljub vsem velikobesednim napovedim z večmesno zamudo ter da so si morali nasprotniki izvojevati pot v Rim z ogromnimi krvnimi žrtvami. Nadalje pravijo, da bi bilo obrambo Rima prav lahko izvesti, da pa so jo Nemci opustili, ker bi predstavljala uničenje nenadomestljivih kulturnih vrednot. Odpoved obrambi Rima dokazuje visok zapadnjaški občutek odgovornosti, ki preveva nemško vodstvo. Vrh tega pa dokazuje, da si nemško vodstvo nikakor ne pusti doletati poteka vojnih dogodkov od sovravnika, celo v primeru, ako bi to dejstvo za slednjega predstavljalo prestižen uspeh.

sedaj dospelih informacijah, da noče več odgovoriti. Podtikanja, da gre očitno za nemški strik, nam dovolj povedo. Očitno sovržnik sploh ni voljan, da bi se poslužil take možnosti, zlasti še, ker tudi že od marca letos izvršena nemška prizadevanja, da bi bil Rim demilitariziran, niso nalezla na nikak odmev na nasprotni strani. Poziv angloameriškega poveljnika rimskemu prebivalstvu, naj se z orožjem upre nemškemu zavezniku, označuje uničevalno voljo, ki se na ohranitev nenadomestljivih kulturnih spomenikov prav tako malo ozira, kot na ohranitev civilnega prebivalstva. Rim je nov dokaz za že dovolj znano smer angloameriške strategije.

Weizsäcker v Vatikanu

Berlin 5. 6. Na posebno vprašanje so izjavili v Wilhelmstrasse, da se je nemški poslanik v Vatikanu von Weizsäcker zaradi nastalih dogodkov preselil v Vatikansko mesto. Poudarili so, da je samo ob sebi umevno, da bo zastopnik velikomemškega Reicha pri Vatikanu ostal na svojem mestu.

Objava fašistične vlade

Severna Italija 5. 6. Italijansko ministersko predsedstvo objavlja:

Od danes dalje bodo tri dni zaprti zabavišča v vseh mestih republike. Odpadke bodo vse športne prireditve. Republikanska Italija si mora nadeti vzvišeni obraz svečanih ur, v katerih se bodo dvignila srca in pa orožje v svrhu osvoboditve domovine.

Badoglio preklic

Amsterdam. Kakor javlja angleška poročevalska služba, je Badoglio preklical svojočasno sklenjeno premirje med Italijani in Francozi iz leta 1940

Viktor Emanuel odstopil

Stockholm. Sovjetska poročevalska služba javlja iz Alžirja, da je poročal radio Bari v ponedeljek zvečer, da se je kralj Viktor Emanuel odpovedal prestolu v korist svojega sina, Umberta. Piemontskega princa.

Stockholm. Agencija »Associated Press«

javljala iz zaveznškega glavnega stana v Neaplju, da je kralj Viktor Emanuel v ponedeljek popoldne podpisal odlok, v katerem se odpoveduje svojim polnomočjem ter je prenesel polnomočje na Badoglio vladu.

Vatikan zastražen

Stockholm. Po vesteh iz Madrida, ki jih je objavil dnevnik »Aftonbladet«, je prekinjena vsaka zveza med Vatikanom in Rimom in na vratih Vatikanskega mesta so bile podvojene straže. Na vseh ogozrenih točkah vatikanskih zidov so namestili bodočo žico.

Ogorčeni boji med Le Havrom in Cherbourgom

Angloameriški napad na zahodno Evropo — Sovražni napadi so se pri Rimu zlomili — Nadaljnji nemško-romunski uspehi severozahodno od Jassy — 39 sovjetskih letal sestreljenih — Središče Titovih tolpa na Hrvaškem razbita

Führerjev glavni stan 6. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:

V pretekli noči je pričel sovražnik s svojim napadom na zapadno Evropo, ki ga je že zelo dolgo pripravljal in ki smo ga mi že pričakovali.

Po pripravi s težkimi zračnimi napadi na naše obalne utrdbe je pristal na več mestih severnofrancoske obale med Le Havrom in Cherbourgom z zračno pristajalnimi četami ter pristal istočasno tudi z morske strani, podprt z močnimi pomorskimi bojnimi silami. Na napadenih obalnih področjih so v teku ogorčeni boji.

V Italiji je izvedel sovražnik iz Rima ven več brezuspešnih sunkov proti našim zaščitnicam zahodno in severno od mesta.

Vzhodno od mesta so se izjalovili ves dan trajajoči sovražni napadi, ki jih je izvedel z osredotočenimi silami pri in zahodno od Tivolija po ogorčenih borbah.

Lovci in protiletalsko topništvo letalstva so sestrelili nad zgornjim italijanskim področjem osem sovražnikovih letal.

Na Vzhodu so se prebile nemško-romunske čete, ki so jih uspešno podpirali nemško-romunski oddelki letalstva, severozahodno od Jassyja proti žilavemu sovražnemu odporu v hudih bojih dalje naprej in odbile ponovne boljševiske protinapade.

V zračnih bojih je bilo uničenih 39 sovražnikovih letal.

Z ostalega vzhodnega bojišča javljajo le o krajevnem borbenem delovanju na bojnem področju Vitebska.

Na Hrvaškem so čete vojske in orožja SS pod vrhovnim poveljstvom generalnega polkovnika Rendulica, ki so jih podpirali močni oddelki bojnih in borbenih letal, napadle središče skupin Titovih tolpa in ga po večdnevnih težkih bojih uničile. Sovražnik je izgubil po dosedanjih vesteh 6240 mož. Razen tega je bilo zaplenjeno številno orožje vseh vrst in številne preskrbovalne naprave.

V teh bojih sta se posebno odlikovali 7. SS planinska divizija »Prinz Eugen« Kuma in SS padalsko lovski bataljon 500 pod vodstvom SS Hauptsturmführerja Rybke.

Nekaj sovražnih letal je odrglo v pretekli noči bombe na Osnabrück. Dve letali sta bili sestreljeni.

Izjava Milana Nedića o začetku invazije

Belgrad, 6. junija. Generalni polkovnik Milan Nedić, ki je od 28. avgusta 1941 na čelu srbske vlade, in ki je prejel od svojega naroda častni primerek voje Srbov, je ob pričetku invazije izjavil dopisniku DNB-ja dr. Walterju Gruberju naslednje:

»Na vsak način bodo računali Londona, ki smatrajo, da bodo Srbe in Srbijo v zvezi z invazijo povlekli v velik balkanski upor, napacni. Mi vemo, da so nas Angloameričani izdali in prodali boljševiskom. Tako obstoja za nas, kakor za vse ostale narode na jugovzhodu Evrope le to, da brezkompromisno nadaljujemo protiboljševiško borbo, katero vodimo skoro že tri leta z vedno večjim uspehom. Ravno v teh dneh so pokušale različne komunistične Titove tolpe prodreti v našo domovino, ali pa se čez naše ozemlje prebiti. Srbski protovoljski oddelki so odlično sodelovali pri uničenju teh tolpa. Naš nadaljnji odgovor na različne grožnje in vabila, ki jih boljševiski in njihovi prostozidarski angleško govoreči »bratje« v zvezi s kričanjem že tako dolgo napovedane invazije vedno znova in znova objavljajo, je močno povečanje srbskih prostovoljskih oddelkov, ki so se doslej že tolikokrat odlično obnesli. Če groze preko lažnivih radijskih postaj Londona in Kaira, da bodo prišli tisoči padalcev, lahko na to samo odgovorimo, da so jim bo postavili po robu ravnateljstvo tisoč odločnih srbskih borec. In če nadalje groze, da nas bo 2000 letaj povsem izbrisalo z zemeljske površine, potem odgovarjam na to, da ni mogoče srbskega naroda s strahovanjem niti uničiti, niti

zlomiti, ali pa prisiliti k izdaji. Postavili smo se na stran Nemčije, in bomo tu vzdržali ramo ob rami borec se do končne zmage. Invazija ničesar ne spreminja na stališču Srbije. Pripravljani smo storiti vse, in žrtvovati vse za dobrobit našega naroda. Ravnotako lot nemški narod verjamejo tudi mi nemajno v to, da oni, ki v teh preizkušnjah in težkočah zdrži, reši ne le svoje lastno življenje, marveč tudi bodočnost vsega naroda, da, bodočnost vse Evrope.

Izjava dr. Tuke

Bratislava, 6. junija. Ministrski predsednik Tuka je izjavil ob pričetku invazije zastopniku DNB-ja dr. Rupertu Schödlu sledeče:

»Poizkus invazije predstavlja višek angloameriškega zločina — izročiti Evropo, to zibelko kulture boljševiskim trumam. Srca vseh pravih Evropejcev so danes pri nemških vojakih in njihovih zaveznikih na zahodu in vzhodu. Kakor brani danes slovaški vojak ramo ob rami z vestim bratom v orožju Evropo in s tem svojo lastno domovino, tako je tudi ves slovaški narod pripravljen v tej veliki odločitvi te trde borbe za biti ali ne biti celine storiti vse, kar je v njegovi vojaški in gospodarski moči. da se zagotovi zmaga. Naša nezlomljiva volja v zmago našega orožja ne temelji le na gotovosti, da je Evropa oborožena in spremenjena v nezavzetno trdnjavo, temveč tudi na tem, da je naša stvar pravilna. Če ima svetovna zgodovina sploh kakšen smisel, potem mora biti zmaga na strani Evrope in s tem na strani Nemčije in njenih zaveznikov.«

Mir v Parizu

Pariz, Pariško prebivalstvo je izvedelo v radiju prve posameznosti o pristajanju Angloameričanov v jutranjih urah 6. junija. Prebivalstvo je vzelo to vest z vsem mirom na znanje.

Adolf Hitler je rešil Rim razdejavanja

Severna Italija, 6. junija. V italijanskih političnih krogih podčrtavajo o padcu Rima, da je vojaški pomen tega dogodka malenkosten. Pokrajina severno od Rima tja globoko v Apenine nudi isto obrambno možnost kakor gorata pokrajina južno od Rima. Novih velikih letališč, ki bi nudila velik akcijski radij, sovražnik s tem ni pridobil. Moški poziv Mussolinija ni zgrešil svojega učinka. Boj gre dalje in duševen pretres, ki ga je povzročil padeč Rima za za italijanski narod, bo tudi imel svoje dobre strani. Posebno uvažujejo v merodajnih italijanskih krogih plemenito zadržanje nemškega vodstva in nemških čet, ki so storili vse, da je bilo Večno mesto obvarovano grozot obleganja, populčnih bojev in razdejavanja. Toliko bolj

je javno mnenje ogorčeno nad činom sovražnih izjav, ki skušajo prikazati padeč Rima kot junaka zavzetje in ne priznavajo, da je bilo mesto izpraznjeno na povelje. V severni Italiji pa, tako poudarjajo tukajšnji merodajni politični krogi, velja zopet stari bojni klic: »O Roma — o Morle!«

Der Präsident im Gespräch mit Bauern in Polhov Gradec — Präsident se razgovarja s kmeti v Polhovem Gradcu

Amerikanci se pač ne morejo bahati

Tudi politični pomen je zelo dvomljiv

Tokio, 6. junija. »Kot olajšujoč svez dih v morečo atmosfero, ki jo povzroča brutalen način vojskovanja proti silam osi,« tako je označil zastopajoči govornik vlade, vse napoved Nemčije, da bo podzvela vse, kar je možno, da bo preprečila razdejanje Rima. Gotovo bi bilo v interesu nemškega vrhovnega poveljstva, da bi izrabilo velike obrambne možnosti, ki jih nudi milionsko mesto in spremeni glavno mesto Italije v bojišče. Kljub temu se je nemško vrhovno poveljstvo odreklo strategičnim prednostim.

Agencija »Domei« podčrtava, da Angloameričani pač nimajo nobenega vzroka, da bi se bahali s padcem Rima, ker so Nemci brez boja izpraznili mesto, da

bi s tem obvarovali kulturne spomenike pred razdejanjem.

Madrid, 6. junija. Vojaški pomen zasedbe Rima smatrajo v Madridu za malenkosten. Časopisje podčrtava v komentarjih dejstvo, da so Angloameričani že pri izkrcanju v severni Afriki 18. novembra 1942 izjavili, da bodo za Veliko noč 1943 v Rimu, nadalje da so številno mnogo manjši nemški oddelki v herojski borbi prisilili sovražnika k temu, da je le po polzevo napredoval in da so mu ti hrebiti oddelki zadali izgube, ki niso v nobenem razmerju z doseženim ciljem. Vojaški pomen zasedbe Rima je torej povsem malenkosten in tudi politični pomen je zelo dvomljiv.

Padec Rima ne daje Anglosasom nobenega vojaškega uspeha

Milan, 6. junija. Severnoitalijansko časopisje se bavi v ponedeljek predvsem s poročilom iz Führerjevoga glavnega štaba kakor tudi s poslanico Duceja italijanskemu narodu ob izpraznitvi Rima. V komentarjih se posebno poudarja, da je Führer odredil izpraznitve Rima, da bi s tem obvaroval večno mesto pred vojnimi razdejanji.

List L'Italia piše, da je Hitlerjev ukaz, naj ne pride do borb v Rimu, da bi s tem obvaroval mesto pred razdejanji, rešil to mesto pred katastrofo.

Milanski fašistični list »Repubblica« Fascistat izjavlja med drugim: Četudi posest Rima po eni ali po drugi strani nima pomena za bojevanje v Italiji in še mnogo manj za izid cele vojne, ima vendar za nas Italijane globok moralen pomen. Rim so branili korak za korakom nepremagani vojniki velikega Rajha. Usoda je hotela, da nismo mi bili oni, ki bi do poslednjega vzdihljaja branili Rim pred invazijo teh novih barbarov. Hujše kazni usoda ne bi mogla dodeliti Italijanskemu narodu. List končuje: Sedaj pa skličemo vsem poštenim Italijanom: »Skrijmo našo bol, posvetimo vse sile imperativu zopetne osvoboditve in se brez vsakega nadaljnega obotavljanja vrnimo nazaj v boj!«

Tudi milansko večerno časopisje se bavi predvsem s padcem Rima in s posledicami tega padca za Italijane. List »Corriere della Sera« piše pod velikimi naslovi: »Führer je rešil Rim pred razdejanjem s tem, da je zaukazal četam Rajha, da se odmaknejo iz večnega mesta — to je skrajni opomin Italijanom!« V kratkem komentarju piše časopisje nadalje: »Zaradi izjave je padel Rim v roke sovražnika, mi ga moramo zavzeti zopet nazaj. Glejmo resničnosti mirno v oči in podajmo se takoj na delo in če bomo umrli, bomo umrli za naš Rim.«

Milanski časopis »La Sera« piše pod velikimi naslovi: »Barbari v Rimu! Vsi k orožju in na delo za obrambo Italije!« »Marokanci, Novozelanci, Abesinci, Črnici iz južne Afrike in Amerike v Rimu — na vse to ne moremo misliti, ne da bi nas pri tem preveval občutek studa in užaljenosti.« Treba je povedati, da je sramota tako velika, da noben Italijan, ki je vreden tega imena, ne more živeti dalje, ne da bi trdno sklenil: Ali oni, ali mi. Rim je bil obsojen že 8. septembra. Rim je bil cena za izdajo

in vse kar je bilo storjenega, da se je zavlekel padec za skoro 9 mesecev, moramo smatrati kot čudež vzdržnosti in hrabrosti. Niž še ni izgubljenega. Te misli morajo biti danes vsakemu Italijanu evangelijski. Rim ni padel in ne bo nikdar padel, tako zaključuje list »La Sera«, kakor dolgo bo Rim v rocih vseh Italijanov podlaga njihovega upanja.«

Trst, 6. junija. Predaja Rima ni vzbudila v tukajšnjih javnih krogih in časopisju nobenega začudenja in to toliko manj, ker je nemško vodstvo namerno opustilo obrambo svetega mesta, da bi s tem obvarovalo to mesto tisočletne zgodovine pred grozotami vojne. Ta pravi evropski čut odgovornosti Führerja stoji zato tudi povsod v središču opazovanja, pri čemer se poudarja, da so mnogi primeri ravno v tej vojni dokazali, kako dobre obrambne možnosti nudi veliki milijonsko mesto. Nemško vodstvo je pa kljub temu višje cenilo kulturne in etične vrednote večnega mesta in je proglasilo Rim za odprto mesto. Časopisje poudarja v tork, kako nasprotni sta si naziranj nemškega vodstva, ki vodi svoje čete predvsem z velikim čutom odgovornosti, in neznačajno obnašanje angloameriških vsiljivcev, ki se niso strmovali ščitovati rimskega prebivalstva proti nemškimi četam. Posebno ostro žigosa časopisje obnašanje zavezniških čet, ki je privedlo do tega, da je prišlo v samem mestu do pouličnih bojev.

Nemčija napravila evropski kulturi veliko uslugo

Madrid, 5. jun. Istočasno z vestjo o vkrakanju angloameriških čet v sveto mesto objavlja madridski tisk poročilo, da so se Nemci na izrecno Führerjevo povelje ter zato, da bi preprečili uničenje Rima, umaknili na ozemlje severozapadno od mesta. Ta sklep nemškega vodstva je naletel pri španskem narodu ter v odločilnih vladnih krogih na veliko zadoščanje. V Madridu priznavajo, da je Nemčija z umaknitvijo čet naredila evropski kulturi in ohranitvi njenih zgodovinskih spomenikov veliko uslugo ter da je sedaj odvisno od Angloameričanov, ako bodo tudi oni upoštevali nemško iniciativo ter smatrali Rim za odprto mesto.

Postopanje nemškega vodstva je v

Vdor v Titov glavni stan

Pri tem je bilo nad 6000 tolovajev uničenih

Berlin, 5. junija. Mednarodni poročevalski urad poroča:

Na hrvaškem področju je bilo te dni uspešno izvedeno dejanje proti Titovim tolpam. Uspeh te akcije je predvsem v tem, da se je posrečilo uničiti posebne oddelke tolovajskega maršala, oziroma jih tako temeljito razbiti, da so izgubili svojo bojno moč. V glavnem je bila uničena pri tem presenetljivem nemškem napadu tudi vsa Titova telesna straža.

Nemškemu vodstvu je bilo že dalj časa znano, da se v nekem nepreloženem gorovju na Hrvaškem nahaja višji poveljniški štab boljševiških tolp na jugovzhodu, ki ga štiti sama Titova telesna straža skupno z deli 1. in 6. boljševiške tolovajske divizije. Po skrbnih izvidniških akcijah je bil izvršen presenetljiv napad, pri katerem so se najprej padali SS oddelkov polastili nekega važnega kraja. Istočasno je več SS oddelkov skupno s četami planinskih lovcev koncentrično prodiralo proti dotični točki. Težavno ozemlje je bilo vključ deloma žilavemu odporu temeljito očiščeno, tako da so izgubili boljševiki okrog 6000 mož, od tega neka-

ko 3000 mrtvih. Nadalje je značilno dejstvo, da je bilo v tolovajskem štabu zasačenih 20 angleških in ameriških častnikov, ki so vsi padli v boju. Poleg velikega plena in municije je treba predvsem omeniti mnogo večinoma nepoškodovanih radijskih aparatov. Tudi precej živine je bilo zaplenjeno.

Da so na zavezniški strani bojem za tolovajsko središče pripisovali poseben pomen, nam kaže izredno živahna podpora, ki so jo nudila tolovajem ameriška in britanska bombniška, lovška in oskrbovalna letala.

Toda vsa pomoč letalskih sil ni mogla preprečiti, da ne bi bila tolovajska središča na Hrvaškem uničena. Uspeh akcije je tem večji, ker so bile vključ deloma izredno hudim bojem nemške izgube izredno nizke.

Izgube komunističnih tolp

Berlin, 5. junija. Komunistične tolpe na zapadnem Balkanu so v srednjehrvatskih gorah izgubile v preteklem tednu v enem samem dnevu 674 mrtvih.

Pred novo Badogliovo vlado

Bern, 5. VI. »Exchange Telegraph« javlja iz Londona, da se politične izpremembe, ki jih je pričakovati po padcu Rima, ne bodo odigrale v Rimu samem. Tako bodo izročili regentstvo prestolonasledniku Umbertoju še v Neaplju.

Tudi maršal Badoglio ne namerava podati ostavke na svoje mesto v prestolnici. Uradnemu odstopu bo v ostalem takoj sledil nov mandat Badogliju za sestavo nove vlade.

Budimpešta 5. 6. V »Esti Ujsaguc« piše poslanec Franc Rencies: V boju za obrambo človeške kulture je premagala Nemčija Anglosakonce z veliko premočjo, ker je v interesu rešitve rimskih kulturnih vrednot žrtvovala vojaške prednosti. Dogodki zadnjih tednov so pokazali, da bi Nemci lahko branili vsako ped zemlje, ako ne bi hoteli zaščititi Rima. Prav zaradi tega ni napad na Rim nikak dokaz zavezniških vojaške moči, temveč mnogo bolj izraz njihove slabosti in njihovih napačnih računov. Večno mesto se mora za to, da je bilo rešeno, zahvaliti zgolj

in edino plemenitemu ukrepu Adolfa Hitlerja, ne pa Anglosakoncem.

Milan, 5. junija. Zanimivo sliko miselnosti Angloameričanov nam kaže neka londonska radijska vest »Exchange Telegraph«. Ze po odhodu nemških čet iz Rima opozarjajo Viktorija Emanuela, naj izpolni svojo obljubo. »Exchange Telegraph« poroča, da računajo v londonskih diplomatskih krogih, da bo Viktor Emanuel v skladu z odgovorjo izročil regentstvo prestolonasledniku Umbertoju. Verjetno bo imelo to za posledico tudi Badoglijev odstop. Vendar menijo, da bo novi kralj poveril sestavo prihodnje vlade znova Badogliju ter da bodo tudi zavezniški s tem sporazumni. Vsekakor pa bo morala biti nova Badoglijeva vlada drugače sestavljena, kot je sedanja.

Vidimo torej, da je novim »zavezniškom« Viktorija Emanuela in njegove izdajalske klike mnogo na tem, da bi kralj, ki jim je izročil deželo in svoj narod, čimprej izginil s pozornice. Znano je, da so že pred tedni odredili Viktoriju Emanuela, da mora v primeru zasedbe Rima odstopiti in izročiti regentstvo prestolonasledniku. Zavezniške čete so bile šele nekaj ur v Rimu, ko je »Exchange Telegraph« že opozoril izdajalskega kralja na to dejstvo. Tako je Viktor Emanuel s svojimi novimi prijatelji doživel le malo veselja.

Ameriška letalonosilka potopljena

Stockholm, 6. junija. Ameriška mornarica objavlja, da je bila severnoameriška spremljevalna letalonosilka »Block Island« zaradi sovražnega delovanja na Atlantiku v maju potopljena.

Žrtve napada na Split

Zagreb 5. 6. Angloameriška letala so 3. junija dvakrat napadla mesto Split. S strojnimi streljališči na prebivalstvo. Dosele so našli 800 smrtnih žrtv, večinoma žena in otrok.

Protikomunistično zborovanje v Šmartnem

Šmartno ob Savi, 5. junija.

V nedeljo ob pol enajstih dopoldne smo imeli v Šmartnem ob Savi uspešno protikomunistično zborovanje, ki se ga je udeležilo lepo število ljudi iz Šmartna in okolice. Na zborovanje je prišla tudi posadka iz Devičb Marije v Polju. Za zborovanje je bil pred cerkvijo pripravljen lep oder, okrašen z zastavami. Na zunaj je bilo zborovanje v Šmartnem sicer skromnejše in bolj domače, toda iz govorov je močno odseval pravi protikomunistični duh.

Kot prvi je spregovoril g. Jan Maks, vodja Delavske protikomunistične akcije. V svojem klenem programskem govoru je nakazal predvsem potrebo po urejenem sožitju vseh stanov v narodu. Da bomo mogli izvesti obnovo, bo moralo priti predvsem do trajnega složnega sodelovanja med vsemi stani. To sodelovanje se ne bo smelo omejiti le na današnje razvane faze, ampak bo moralo ostati trajno za vse bodočnost. Kajti edino na stanovski podlagi organsko zgrajena družba bo mogla rešiti težka vprašanja pravične ureditve življenja posameznikov. Toda če hočemo, da nam bo kdaj sploh dana možnost, graditi nov družabni red na stanovski podlagi, potem moramo s sodelovanjem vseh stanov začeti že danes pri največjem vprašanju, ki stoji pred nami, v protikomunističnem boju. Šele ko bo komunizem na naši zemlji uničen, šele takrat se bo začelo veliko obnovitveno delo.

Drugi govornik na protikomunističnem zborovanju je bil g. Eršte. Govoril je o razmerju komunizma do kmeta. Komunisti so najprej mislili izvesti svojo revolucijo pri nas brez kmeta. Izpovedali pa so, da je kmečki stan tako važen činitelj našega narodnega življenja, da brez njega ni mogoče izvajati kakršne koli bistvene izpremembe. Zato so v naslednjih doli vse poskusili, da bi z lažmi in prevarami pridobivali zase kmečki stan. Poskušali so pridobivati kmete zlasti z velikimi lažnivimi obljubami. Ohljudljali so, da bodo kmetom razdelili vsa veleposestva. Kakor da bi jih bilo na Slovenskem res toliko, da bi bil vsak kmet že bogat, ko bi se veleposestva razdelila. Nekateri lahkoverni ljudje so res tem obljubam nasledili. Svojo zmožo pa so morali drago plačati. Komunistična revolucija jim je prinašala samo gorje. Vendar komunizem ni ogrožal le posameznega kmeta tu in tam, marveč ves

kmečki stan kot celoto. Tudi našemu komunizmu je kmečki stan samo v napoto. Zato je Edvard Kardelj izdal proglas, da se morajo kmetje in kmečki sinovi pobiti. Res so se komunisti ravnali po tem ukazu in so pobili na tisoče kmetov. Vse komunistično početje s kmeti mora zato dokazati še tako zaslepljenemu človeku, kakšno je razmerje komunizma do kmetov. Kmet, ki je spoznal to razmerje, mora poznati samo eno pot: pot odločnega boja komunizmu. V tem boju se kmet pridružuje vsem ostalim stanovom in tako iz tega protikomunističnega boja raste pravo in resnično sodelovanje vseh stanov v narodu.

Nazadnje je spregovoril še domačin g. Dimnik. Obratunal je s terenci, ki na skrivaj podpirajo komunistično revolucijo in se soudeležujejo komunističnih zločinov. Njihovo delo je znano. Tudi zanje bo prišlo pravično plačilo.

Zborovalci so govornike spremljali z zanimanjem in so njihova izvajanja toplotno in navdušeno sprejeli. Šmartno ob Savi pa je pokazalo, da razume, za kako važne stvari danes gre. Morda bo zborovanje pomagalo tudi komu, ki je stal doslej ob strani, da ne bo več omahoval, ampak se bo v tem boju odločil za pravo stran.

Ponovni strahovalni napadi na italijanska mesta

Severna Italija, 6. junija. Genova, Savona in Turin so bili ponovno cilj angloameriških dnevnih strahovalnih napadov. Zopet so bili napadeni predvsem stanovanjski okraj. V Genovi je bila težko zadeta slovita zgodovinska cerkev Del-De Vigne, v Turinu raste stanovanjskih okrajev in sredine mesta tudi neka cerkev iz 15. stoletja ter neka šola in cerkveno dvorišče. Veliko škodo je povzročil tudi strahovalni napad na Savono, predvsem v delavskih stanovanjskih okrajih, na cerkvah, dobrotelnih ustanovah in slirotišnicah.

Nova hrvaška opera

Zagreb, 5. junija. Jakob Gotovac, naj uspešnejši hrvaški komunist, žigar opero »Ero z onega sveta« so igrali že na vseh evropskih odrih, je skomponiral novo opero »Kamnomolc«. Opera obravnava prizore iz življenja delavcev v kamnomolu. Besedilo sta po skladateljevih navodilih napisala Marko Fotez in Rihard Nikolič. Opera bo doživela svoje krstno predstavo v zagrebškem državnem gledališču letos v jeseni.

Iz Trsta

Tatinska družba prijeta. V januarju je bil družini Blasi na Reki ukraden v stanovanju kovčeg z zlatino v vrednosti 200.000 lir in 10.000 lir v gotovini. Prizadeti so se takoj javili policiji na Reki, ki si je takoj mislila, da morajo imeti tu Tržačani prste vmes. Tržaška policija je jela takoj iskati zlikovce. In res je ugotovila, da je ukradel kovčeg Josip Klobučar. Začasno nastanjen na Reki, skupno z Atilijem Coloni in Gvidom Paganella, stanujočimi v Trstu. Stanovanje so dobili pri Ivanu Carju na Reki. Ko so si razdelili 10.000 lir in plačali Carju za stanovanje, so se vrnili v Trst, kjer naj bi prodali ukradene dragocenosti. V pomoč jim je bil Aleksander Hatzoplos, ki jih je seznanil z Viktorijo Irsat, lastnico trgovine s kožuhovino. Ta je kupila od njih kovčeg z vso vsebino za 118.000 lir. Zdi pa so vsi skupaj padli v past in policija jih je predala sodnim oblastem v nadaljnje postopanje.

Starka je utonila. V soboto je nek stražnik, ki je opravljal svojo službo ob obali, videl kako je neki ženski spodrsnik, da je padla v morje. Brž jo je potegnili iz vode in poklical reševalce, ki so jo odpeljali v bolnišnico, pa je po polni umrla. Je to Olga Mičičič, stara 70 do 80 let.

Nesreče. Trinajstletni Sergij Fain je hotel vstopiti v tramvajski voz na Borznom trgu, pa je tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. — Ivana Cesnik je pri čiščenju pisarne padla in si izpahnila ramo. — 24letna Katarina Baldasi je pri delu padla in se močno potokla po kolenih. — 74letni Frančišek Janičar je padel in si izpahnil desno ramo. — 42letna Valerija Marini je padla z balkona 4 metre globoko in si močno ranila lobjanjo. Ko so jo prinesli v bolnišnico, so ji nudili vso pomoč, vendar pa je njeno stanje zelo nevarno.

V cerkvi okradena. V nedeljo je pri posvečevanju novomšašnikov v cerkvi sv. Justa bila tudi Albina Križmanič, kateri je neznan tat ukradel torbico z vsemi dokumenti in z denarnico.

Gledališče. V gledališču Rossetti bo v tork premiera Puccinijeve opere »Madame Butterfly«.

31 kg soli zaplenjene. Čim se je pripeljal iz Trsta na Reko, so na reški postaji stražniki ustavili Sebastijana Privitero iz Trsta. Imel je velik zavoj, v katerem je bilo 31 kg soli. Z njim so bile tudi tri ženske, ki so imele precejšnjo količino tobaka za njuhanje.

Umrli so: Lino Tamplena, Stanislav Kobolj, Nives Brajuka, Josip Knez, Karl Guštin, Ivan Kozlovič, Henrik Vizintin, Pahor Pina, Marcel Zbogor.

Hud padec s kolesa. Na cesti pri Trebčah je padel s kolesa 43letni Vincenc Carli in si nevarno poškodoval lobjanjo in ranil po obrazu. Prepeljan je bil v tržaško bolnišnico in je njegovo stanje pecej nevarno.

Iz Gorice

Komunistični komandir Weiss. Enemu izmed tolovajskih oddelkov, ki se v sestavi Garibaldijeve brigade klatijo po slovenskih Brdih, poveljuje Slovencem, zlasti rojakom iz Ljubljanske pokrajine žal predobro znani tenente Weiss. Ta tržaški žid je bil l. 1942 poveljnik taborniške »C«, pozneje tudi taborniške »d« v Goranzu, kjer so bili internirani bivši jugoslov. podčastniki in okrog 3000 civilnih oseb. Vsak dan so pred tem okrutnikom trepetali sestradani interniranci, kateri je pretepal in izkoriščal. Brici, dobro si zapomnite! Komunistični izdajalec Tito vas je najprej prodal badoglijevem, sedaj vas pa še osrečuje s takimi nasilniki kot je komandir Weiss!

»Berliner Börsen Zeitung« o predaji Rima

»Berliner Zeitung« o predaji Rima Berlin, 5. jun. O predaji mesta Rima piše »Berliner Börsenzeitung« v članku z naslovom: »Med Cassinom in Rimom« sledeče:

Führerjevo povelje nemškimi četam, naj se umaknejo na področje severnozahodno od Rima, je značilno za nemško vrednotenje pomena in vpliva evropske kulture. V Londonu pa so obratno v zadnjih dneh pošiljali v svet le platičnice besede o varovalnih ukrepih in svrhu zaščite mesta, katerim so seveda takoj pristavili omejitve: »v kolikor jih bo mogoče združiti z vojaškimi nujnostmi.« To prakso dobro izraža proglas generala Aleksandra, ki je pozval rimsko prebivalstvo k oboroženemu uporu proti nemškimi četam ter se torej ni bal proglasiti najhastitljivjega kulturnega središča sveta za bojno polje. List pravi: »Ako bo Rim, ki nosi že številne rane angloameriškega izvora, dobil še nove, potem bodo tega krivi izključno Angleži in Američani, ki niso odgovorili na nemško ponudbo z dne 4. junija ter so pričeli boj za mostove preko Tibere.«

Z vojaškega stališča sovražnik pač nima nikakega poviada, da bi slavil zmago. Treba je poudariti, da je rabil polnih 9 mesecev, ki so pretekli od Badoglijeve izjave, da se je v krvoji in mukami prebil do črte, ki jo je hotel po takratni napovedi doseči z neoviranim zagonom. Kot ni sovražnik kljub uporabi ogromnih sredstev in žrtve dosegel zaželjenega cilja, namreč uničenja nemških divizij, tako se je tudi zmotil pri svojem upanju, da bo nemško vodstvo zaradi dogodkov v Italiji oslabilo bojišče na zahodu. Odločilna zmaga se bo izvajala na onem bojišču, ki edino prihaja v poštev za evropsko odločitev in bodočnost.

»Berliner Nachtausgabe« piše: Na italijanskem bojišču danes držanje posameznih mest ali izvedba prestižnih obrambnih operacij, ki bi zavlekle končni cilj nemških akcij, ne pride v poštev. Poleg tega je v presojanju vojaškega položaja že več tednov popolnoma isto mnenje, tako pri Nemcih kot pri njihovih nasprotnikih. Enako si je bil ves svet že več tednov na jasnem, da bo iz političnih razlogov odločilnega pomena, kako se bo obnašalo nemško in angloameriško vodstvo v trenutku, ko bo ležal Rim v bojni črti. To vprašanje je bilo v zadnjih 48 urah nedvomno odločeno v korist višje morale nemškega vojaškega vodstva. Ze več tednov je bilo jasno, da bo ležal Rim z Vatikanom na ozemlju umika. Zaradi tega ni za nemško poveljstvo nastal nikak poseben problem.

»Berliner Börsen Zeitung« o predaji Rima

Ze sredi novembra, torej še pred prvimi napadi na nemške postojanke severno od Neaplja, ni Rim več ležal v območju nemških obrambnih operacij. Kljub izpraznitvi in odhodu nemških čet in kljub ponovnim vatikanskim klicem na pomoč, pa je bil prav tako brezobzirno bombardiran, kot se je to svoječasnno zgodilo z montecassinskim samostanom ali z vatikanskim eksteritorialnim ozemljem. Ob koncu pravi »Berliner Nachtausgabe«: »Mi smo na Rim pazili, Roosevelt in Churchill pa sta ga nato zopet izpremenila v bojišče.«

Berlin, 5. jun. O izpraznitvi Rima piše »Inozemska poročevalska služba«:

Da bi Nemci lahko Rim branili, je izven dvoma. Rim bi bil s svojo lego na sedmih gričih kot središče cestne in železniške mreže, zaradi solidne gradnje svojih starih zgradb najmanj enako primeren za obrambo, kot Madrid ali Stalingrad, seveda s predpogojem, da bi branilci obratovali z njegovim popolnim uničenjem. Temu pa se je nemško vojaško poveljstvo odpovedalo že marca letos, ko je objavilo demilitarizacijo Rima.

Nemškemu vodstvu pa je izpraznitev Rima prinesla tudi precejšnje prednosti. Prehrana tega mesta sedaj ni več nemška zadeva, temveč bo obremenjevala zavezniška vojaška oblastva. Nemška skladišča živil v srednji in severni Italiji in s tem nemški prevoznim sistem bodo bistveno olajšani. Na drugi strani pa bo stavljena sovražnikovim zalogam in njegovim prevoznim sredstvom precej težka naloga. Na podlagi izkustev iz Neaplja in južne Italije lahko dvomimo, da bi jo mogli uspešno rešiti. Za osvoboditve Rim se bo pričelo obdobje, ki bo verjetno Rimljane marsičesa naučilo. Sedaj bodo imeli priliko, da spoznajo uresničenje one točke atlantske listine, ki govori o »miru pred lakoto«.

Za Badogliovo Italijo pomeni prihod zaveznikov v Rim pričetek komaj rešljivih političnih težkoč. Kralj Viktor Emanuel bo moral izpolniti svojo obljubo in odstopiti. Njegov sin bo v najboljšem primeru postal regent, a ne kralj. S tem bo Badoglijeva Italija oropana še one zadnje, čeprav slabe vezi, ki je zaenkrat še držala skupaj prepračeno se politične skupine ter dajala Badoglijevi vladni neko legitimnost. Brez kralja bo kraljevina Italija tudi v južni Italiji prenehala obstajati.

»Inozemska poročevalska služba« ugotavlja ob koncu, da bo predsednik Roosevelt ta dogodek izkoristil za svojo vilno propagando. To nam dokazuje dejstvo, da bo danes zvečer po radiju govoril o Rimu.

Sport

ZANIMIV POKALNI NOGOMETNI TURNIR

SK Ljubljana se je odločila, da bo za praznik sv. Rožnjega Telesa in prihodno nedeljo izvedla zanimiv pokalni nogometni turnir na svojem igrišču ob Ciri Met. casti. K sodelovanju je povabila Hermes, Istok in Zabjak. Tekmovall bodo po sistemu točk, kar je še najbolj privlačno, kot smo videli na zadnjem jubilejnem turnirju Hermesa.

V četrtki boota nastopila tale dva para: ob 16 Hermes : Zabjak in ob 17.30 Ljubljana : Istok.

dar s tešnim rezultatom 1:0. Kako bo na praznik? Obeta se zanimiva borba. Ljubljana je v zadnjih tekmah pokazala solidno znanje, ki je gledalce navdušilo. Za Istoka pa velja, da je žilav in da se ne bo pustil kar tako. Prijatelje nogometa vabimo na tekme, saj jim gotovo ne bo žal.

V tekmovalju dam v Milanu je zmagala Piccinini v metu krogle s rezultatom 12.23 m: v skoku v daljino pa s skokom 5.24 m: v teku na 200 m je zmagala Cattaneo v času 26.9 sek. v skoku v višino Gallo s 1.39 cm.

Gostovanje Zagrebčanov. — Zagrebško meštno zastopstvo je gostovalo v Norimberku in je proti mestnemu zastopstvu doseglo časten izid 8:3, čeprav so domači vodili ob polobasu z 2:0. Moštvo Norimberka so sestavljali v glavnem igralci 1. FC Nürnberg. — V drugem gostovanju po Nemčiji so Zagrebčani premagali zastopstvo Augsburga zasluzeno s 5:1.

Postojna in Postojnska jama vabita

Postojna, začetek junija. Ze za binkošne praznike je bila Postojnska jama po daljšem času zopet odprta za obiskovalce. Kljub vojnemu času in omejenemu prometu je bila na binkošni ponedeljek jama skozi ves dan, od zgodnjih dopoldanskih ur pa do večera, živahno obiskana. Bljužnja postojnska okolica je dala malo gledalcev, pač pa so prihitali mnogi, ki so imeli možnost uporabiti železniške zveze. Zlasti Ljubljana je poslala mnoge obiskovalce.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa, 8. junija, bo Postojnska jama zopet odprta za obiskovalce. Ne bomo posebej poudarjali, kako svojevredna, kako čudovito lepa je ta jama. Saj so še na svetu, zlasti na Kitaj-

skem in v Ameriki, še večje kraške jame, neprimerno daljše so, vse bolj še razpredene v podzemlju. Toda lahko rečemo, da tako lepe in tako voličastne jame ni na vsem svetu. Če upoštevamo dalje, da je ta jama tudi krasno urejena, razsvetljena, potem smo vsi lahko ponosni na to pravilno in v arcu slovenske zemlje, tem bolj pa mora biti zato sram slehernega Slovence, če je še ne pozna.

Seveda pa nudi tudi Postojna sama marsikatero zanimivost. Zato ne bo žal nikomur, če bo za praznik pogledal v staro slavno mesto, kjer prvič izgine pod zemljo, in prav v Postojnsko jamo, voda, ki pride pri Vrhniki že tretjič na beli dan z imenom — Ljubljana.

Preglejte zaloge graha in fižola

Nevarni in skriti škodljivci se lotevajo železnih rezerv

Všahih smo mislili, da se fižolu, kadar je enkrat suh in doma na varnem, ne more nič zgoditi. Saj je pa tudi bilo dosti boja z ušmi, ki so ga hotele pokončati dokler je bil na njivi! Sedaj se je lotil tudi suhega fižola sila nevarnih škodljivcev, kakih 5 mm velik, sivkast in marogast hrošček fižolar. Na toplem se zelo hitro množi, jajčka leže tako na mlade stroke na njivi, kakor na suh fižol doma. Le v mrzlem prostoru se ne more množiti.

Še pred desetimi leti tega hroščka pri nas nismo poznali. Doma je iz Amerike. Pred petnajstimi leti se je pojavil na Primorskem, kjer dela silno škodo, in v brežinskem ter krškem okraju, kamor je prišel s Hrvaškega.

Borba s tem hroščem je zelo težka. Sicer ga je mogoče uničiti, če se dene napaden fižol v neprodušno zaprt prostor, vanj pa da na vsak m³ 300 g ogljikovega žvepleca. To je tekočina, ki zelo hitro izhlapeva. Ker so njeni hlapi težji od zraka, se denejo široke posode pod strop zaprtega prostora, da od tod hlapi padajo navzdol. Enako se uničuje tudi grahar. Seveda s tem nismo iz fižola odstranili hroščev ali pa bub ter ličink in bo tak fižol kaj zoper na uživanje. Pač pa je uporaben za seme, razen če so fižoli že preveč razjedeni ali pa če je uničen celo kalček.

Napaden fižol skušajo ponekod na ta način pripraviti za uživanje, da ga pogosto presejajo skozi sito, ki ima dovolj velike odprtine. Hroščki popadajo skozenj v spodaj nastavljeno posodo z vrelo vodo ali v vodo, v kateri je nekaj petroleja. Ker so ostale bube in ličinke še vedno v fižolu, je treba to sejanje ponavljati daljši čas, da se utegnejo vse bube razviti in vsi hroščki priti na dan. Vendar fižol ne sme biti v papirnih vrečah, ker jih hrošč preje in odleti poleg njega. Jajčka drugam. Blago vrečič pa mora biti dovolj gost, da ne more hrošč ven skozi luknje.

Razmnoževanje se ustavi pri teh insektih tudi s toploto. Kmetje denejo vreče fižola v krušno peč, kso je končana peka. Vročina ne sme presegati 60 stopinj C, če je fižol namenjen za seme.

Tudi grah ima svojega sovražnika. Sreča je le, da se hrošč grahar ne množi tako hitro. Razvija se le v rastočem grahu na polju in ima le en rod na leto. Zlasti veliko škodo je naredil v Romuniji in na Madžarskem. Tam so ga začela oblastva hudo preganjati. Takoj ko se zruje obere in male ličinke še niso mogle graha občutno načeti, ves pridelek razkužijo z ogljikovim žveplecem. Pri tem razkuževanju je potrebna velika previdnost, ker pride pri najmanjši iskrici do požara. Celo električno stikalo se v razkuževalnem prostoru ne sme zavrteti. Naše manjše zaloge bomo pač očistili z zračenjem in sejanjem ali pa tako, da jih bomo dali v ne prevročo peč.

Najbolj natančno očiščen fižol, ki se ga je bil lotil fižolar, bo imel pač tisti, ki se bo lotil operacije vsakega fižola posebej. Namočeni fižol je dovolj mehak, da ga moremo brez truda rezati. Ker je v fižolu v skoraj vseh primerih vidno, če je v njem hrošček, ker ima luknjico ali pa vsaj črno piko, to tedaj, kadar fižolova lupina še ni prejedena, se z nedotaknjnim fižolom ni treba mučiti. Sicer pa boste prav gotovo našli na ličinko, hudo ali hroščka, če boste prerezali fižol podolgem, tako da bo preklana vsaka polovica na pol in bo fižol razdeljen na štiri rezine.

Zamudno se te operacije. Izrše se seveda neposredno pred kuhno. Vendar so se že marsikje lotili tega dela, rajši kot da bi se odrekli kakemu lepemu zbirčcu fižolu. Dober fižol ima tudi fižolar posebno rada. Kdor ni tako natančen, se bo zadovoljil s presejanjem; gleda naj le, da bodo hroščki pri tem pokončani in ne bodo odleteli delat škodo v drugo vrečico ali k sosedovim.

Za današnji dan

- Koleodar**
Sreda, 7. rožnika: Robert, opati; Ana Garzia, devica; Pavel, škof in mučenec. Četrtek, 8. rožnika: sv. Rešnje Telo; Medard, škof; Kallopa, mučenica.
- Dramska gledališča**
»Dona Diana«. Red Sreda, Ob 19.
- Operno gledališče**
»Carmen«. Red A. Ob 19.
- Kino Matica**
Poročna noč ob 16 in 19.
- Kino Union**
»Ljubavna plama« ob 17 in 19.15.
- Kino Sloga**
»Sreča na poti« ob 16 in 19.
- Lekarniška služba**
Nočno službo imajo lekarnice: dr. Kmet, Ciriļ Metodova 43; mr. Trnkocay doc., Mostni trg 4; in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Lotriču Janku v spomin

Odšel si brez slovesa, dragi Janez. Nenadno Ti je neizprosna smrt s svojo koščeno roko pretrgala nit svetločnega življenja. Nekeč si rekel: »Če bo treba, bom padel.« In pred nekaj dnevi je v zgodnjih jutranjih urah On, čigar načrti so nam nedoumljivi, zahteval od Tebe to največjo žrtvo.

Zdaj pa ves miren in spokojen ležiš tu v kapelici med zelenjem in cvetjem. Tiho je tu, tako skrivnostno tiho. Ti pa uživaš Njega, ki Ti je življenje dal in ki Ti ga je tudi vzela. Slovenska trobojnica na Tvoji krsti pa priča, da je Tvoja žrtva darovana domovini na ollar. Narodno dolžnost si prav pojmoval in zato Ti je bilo dano, da si jo zapečatil s svojo krvjo.

Kremenit gorenjski značaj, ki sta Ti ga vcepjala že v zgodnji mladosti Tvoja verna mati in Tvoj dobri oče, Ti je bil vodilo v življenju. Čemu je bila potrebna Tvoja žrtva? Zato, da si postal še lepši zgled značajnosti, zvestobe in borbe proti zlu. S svojo krvjo si napojil košček lepe slovenske zemlje, da bi bila nam na njej zagotovljena boljša bodočnost.

Ti pa, dragi Janez, zdaj, ko si skupaj s svojim bratom Francetom, prosil Njega tolažbe domačim in teh najtežjih preizkušnjah.

Neskončno dobri Bog Ti bodi plačnik za Tvojo veliko, največjo žrtvo.

ske države ter razširil arabsko gospodarstvo v severni Afriki preko Kartagine. Zaradi verskega razkola so se muslimani razdelili v šite, ki priznavajo koran za edini vir vere, danes so omejeni v glavnem na Perzijo, in v sunite, ki priznavajo poleg korana tudi ustno izročilo — suno. Kalifi iz rodu Omejadov so nadaljevali osvojevalno politiko svojih prednikov; podjarmili so feničanska mesta ter postavili temelj arabski pomorski moči. Izrgali so Bizantincem otoka Ciper in Rod ter so sedem poletij zaporedoma oblegali Carigrad. V severni Afriki so pridrli kmalu do oceana, nato pa posegli preko Gibraltarske ožine v Španijo. V nekaj letih so osvojili vse polotok ter vdrli preko Pirenejev v Francijo. Šele pri Poitiersu se je posečilo frankovskemu majordomu Karlu Martelu L. 732. ustavili arabsko napredovanje ter rešili zahodno evropsko krščansko kulturo pred islamom. Angloski zgodovinar Macanlay je dubovito dejal: »Če ne bi pri Poitiersu Franki zdržali, bi danes v Oxfordu razlagali koran namesto biblije.« Vidimo torej, da v začetku osmega stoletja ogrozili Evropo od jugozhoda in od jugovzhoda, ta pa se jih je znala na obeh straneh obraniti. V tem času pa so osvojili obsežna področja v Aziji in pomaknili svoje meje do Tarana in Pendšaba. Tedaj je kalifat imel kot enotna država največji obseg, okoli 10 milijonov kvad. kilometrov, torej toliko, kolikor znaša vsa površina Evrope ali dva stara rimska imperija.

1876. leta se je rodil v Lyonu na Francoskem Gabriel Giraud, ustanovitelj trapistovekega samostana v Rajhenburgu.

Sternenova razstava

Pod pokroviteljstvom prezidenta Ljubljanske pokrajine, div. generala Leona Rupnika prirejenemu umetnostno razstavo akad. slikarja prof. Mateja Sternenova lahko vsak dan od 8 zjutraj brez opoldanskega odmora do mraka obiščete v Jankopifevem paviljonu v Tivoliju. Obisk slohernemu nujno priporočamo, ker dela tega najpomembnejšega živečega domačega mojstra resnično pomenjijo vrhunce dandanašnjega portretnega slikarstva. — Upoštevajte tudi, da je dohodek razstave namenjen Socialni pomoči.

Knjižna tombola

poziva vse dobitnike, da dvignejo svoje dobitke v oddelku za tombolo v Gradšču št. 2 med uradnimi urami od pol 8 do pol 14.

Tombole so zadele števil. tablice: 982; petorice: 880,916; četverke: 317, 464, 808; trojke: 173, 821, 954; dvojke: 50, 169, 239, 398, 437, 484, 500, 532, 542, 584.

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Zuweisung von Roggenmehl und Kaffersatz
Gemossenschaften und Händler in Laibach, die noch nicht genügende Mengen von Roggenmehl und Kaffersatz für den Monat Juni bekommen haben, beheben beim »Prevo« Novi trg 4-II Anweisungen in nachstehender Reihenfolge: am Mittwoch, den 7. d. M. Händler mit dem Anfangsbuchstaben vom M — Z und am Freitag, den 9. d. M. vom A — L.

Fette und Seife werden nachträglich angewiesen
Händler, die Tomatenpulpe in Prevo-Lager zurückgestellt haben, beheben das Geld bei der Lagersektion des »Prevo« Novi trg 4-I Zimmer 1.

Obvestila »Prevo«

Nakazovanje ržene moke in kavnega nadomestka
Zadruga in trgovci v Ljubljani, ki niso dobili še zadostne količine ržene moke in kavnih nadomestkov za junij, naj dvignejo pri Prevodu, Novi trg 4-II nakazila po naslednjem redu: v sredo 7. 6. trgovci z začetnicami M do Z in v petek 9. 6. trgovci z začetnicami A do L.

Maščobe in milo bomo delili naknadno
Trgovci, ki so vrnili paradiznik v Prevodova skladišča, naj dvignejo denar pri skladiščnem odseku Preveda, Novi trg 4-I, soba 1.

Solske vesti

Ravnateljstvo II. moške realne gimnazije v Ljubljani (Rakovnik) sporoča, da bo sprejemalo prošnje za sprejemni izpit v I. gimnazijski razred dne 30. in 31. junija od 8—12 v ravnateljevi pisarni. K izpitu bodo pripuščeni učenci, rojeni v letih 1931, 1932, 1933 in 1934. Za vpis mora prineseti vsak učenec 1. spričevalo o dovršenem 4. razredu ljudske šole, 2. kratni list, 3. kolek za 4 lito za prošnjo, ki jo dobi pri šolskem služitelju. Sprejemni izpiti bodo 26. junija ob 8. Natančna navodila so objavljena na hodniku šolskih prostorov.

Sprejemni izpiti na I. moški realni gimnazij v Ljubljani. K sprejemnemu izpitu za I. razred bodo pripuščeni učenci, rojeni v letih 1931, 1932, 1933, 1934 (izjem mlj). Prijave bo ravnateljstvo sprejemalo 19. in 20. junija od 8—12 v zbornici I. moške realne gimnazije, Šubičeva ulica 1. Prošnje morajo biti spisane na 4 lirkem takemem papirju (ali na navadni polji s kolekom 6 lir). K prošnji je treba priložiti: rojstni in kratni list in spričevalo o dovršenem 4. razredu ljudske šole. Izpiti bodo 27. in 28. junija vsakokrat ob 8. Program izpita je našt na oglašni deski v šolskem poslopu v Šubičevi ulici 1. — Ravnateljstvo.

Sprejemni izpiti na II. ženski realni gimnazij v Ljubljani (v poslopu Trgovske akademije, poleg vladne palače na Bleiwalsovi cesti) so bodo vršili 26. in 27. junija. Učenke, ki žele delati sprejemni izpit za I. razred na tej šoli, morajo vložiti tozadevne prošnje, spisane na taksem papirju (dobi se v trafikah po 6 lir) in nastavljene na ravnateljstvo do 15. junija. Prošnji, ki jo morajo podpisati starši ali njih namestniki, morajo priložiti rojstni in kratni list ter spričevalo o dovršenem IV. ali višjem razredu osnovne šole. K izpitu so morejo prijaviti učenke, rojene v letih od 1931 do 1933.

Poizvedovanja

Naočnik je poznal nekdo v nedeljo v mestni dvorani na rotovžu pri zbežanju tombol Zimske pomoči. Dobi jih pri hišniku.

Dnevne novice

Mohorjeve knjige se vedno lahko naročite v Mohorjevi prodajalni na Mikloševci cesti 19.

Rekolekcija za gospode bo danos, v sredo, ob 18 v cerkvi pri Križankah kakor običajno. Pripeljite vse svoje prijatelje in znance.

V počasnejše spominu blagopokojna gosposlčna Minka Komljančeva darujejo Albertovi stolni Rihzabetni konferenci 100 lir.

Ribničani! Služba božja za Ribničane bo na praznik sv. Rešnjega Telesa ob pol devetih v Slovinskem domu. Vljudno vabljeni!

Mladinski in šolski zbor Glasbene Matice boeta nastopila pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča na javni produkciji, ki bo v ponedeljek, 12. t. m., ob 18.30 v veliki filharmonični dvorani. Najprej bo zapel mladinski zbor nekaj a capella zborov in a spremljevanjem klavirja, nato več mešanik zborov in odlomke iz »Mrtvaškega ženina« šolski zbor. Vmes bo nastopil absolutno višjeje odelka glasbene šole pianist Gojmir Demšar. Podrobni spored v knjigarni Glasbene Matice.

Mestni tročarinski oddelek v Lingarjevi ulici 1-I zaradi analize uradnih prostorov ne bo posloval za stranke v petek, 9. in v soboto, 10. t. m.

Obveznega cepjenja proti tifusu se udeležuje veliko število ljudi. Kar priča, da se ljudje zavedajo pomena zavarovanja proti obolenju na teki nalezljivi bolezni. Zamudniki imajo še priliko, da prične cepljenje današnje sredo. Po končanem obveznem cepjenju bo cepljenje za one, ki se ga bodo udeležili prostovoljno.

Graška Tagespost prináša odelaj dvakrat tedensko poročila iz Ljubljane!

Besede obtožbe in tolažbe je naslov postnina govornik, ki jih je imel letos v stolnici g. škof dr. Rožman. Zdal jih dobite v knjigi. Cena 6 lir.

Vsi, ki imajo svoje sorodnike v Nišu in okolici ter šele dobili o njih kake informacije, naj se sglasijo v škofiji dobrodelni pisarni, Miklošičeva 7, in sicer v sredo ali v petek od 9—12 in od 15—18. Kdor želi poslati kako staro obliko svojemcu v Srbijo, naj se v tej zadevi tudi oglasi tam. — Škofijska dobrodelna pisarna, Miklošičeva 7.

Šolska izpitna komisija za profesorske izpite v Ljubljani poziva gg. kandidate, da se javijo čimprej za polaganje profesorskega izpita, ne glede na to, da li imajo domačo nalogo še napravljeno ali ne. Kar se tiče nadaljnega izpitnega postopanja, bodo gg. kandidati pravčasno obveščeni po časopisu.

Tobačni odsek mestnega preskrbovalnega urada vabi vse tobačne upravičence, da takoj javijo preselitve ali spremembe stanovanj od 1. januarja 1944 dalje. To lahko stori osebo v tobačnem odseku v Puccinijevi ulici 2 (dvorišče tvrde Bonas) ali pa pišemo na dopisnici, kjer naj navedejo naslov stanovanja, kjer so dobili tobačne izkaznice, naslov sedanjega stanovanja ter naslov družinskega glavarja, pri katerem dobivajo šolske nakazila.

V Ljubljani so umrli od 26. maja do 1. junija: Barbi Barbara, 61 let, zasebnica, Japljeva 2; Kraighar Viktorija roj. Juvančič, 68 let, zasebnica, Trnovski pristan 14; Kaiser Uršula roj. Šiška, 71 let, zasebnica, Celovška 135; Roth Andrej, 77 let, žandarmerijski nar. vodnik v p., Opekarska 17; Ališ Ivana roj. Petič, 81 let, zasebnica, Kozlejska 34; Mihelič Josip, 62 let, upravitelj pomožne šole, Prijateljeva 8; Karu Apolonija roj. Podviz, 47 let, zasebnica, Škofja 10; Malavašič Anton, 75 let, lastnik pogrebne, ga podjetja in mizarški mojster, Tržaška 56; Cigoj Hermina roj. Hubinger, 78 let, vdova profesorja, Langusova 19; Drexler Leopold, 73 let, strojni ključavničar, Sv. Jerneja 29; Pavličič Albertina roj. Pehani, 78 let, vdova odvetnika, Topniška 16; v Ljubljanski bolnišnici so umrli: Plimohič Neža, 61 let, kočarica, Zagorica 13, oba. Mirna; Mihelič Nevenka, 3 leta, hčerka elektrotehnikar, Brnčičev trg 1; Škrjanec Marija roj. Skubic, 71 let, posestnica, Zeljarska 11; Čeh Karel, 63 let, višji poštni kontrolor v pokloju; Smodej Marija, 13 let, dijakinja, Cesta dveh cesarjev 127; Sedevič Stanišlav, 3 leti, sin žel. uslužbenca, Ciriļ Metodova 52; Lavrič Franc, 46 let, krojaški mojster, Mala Slovenija 26; Velika Lažbe; Jelenc Jozef, 1 leto, sin hišarja, Srebotnik 7; Kočevje; Bela Marjan, 3 leta, sin ključavničarja, Brežjeva 10; Bernik Rudolf, 63 let, narednik vodnik v p., Poljanski nasip 40.

Berite »SVET«

Osebnosti

Poroča. V nedeljo sta se poročila gđc. Ida Plestenjak, uradnica PZ in hčerka pisatelja Jana Plestenjaka, in g. Ciriļ Rus, uradnik PZ in sin industrialca Ivana Rusa. Poročil ju je prevz. škof. dr. Gregorij Rožman. — Obilo sreče in božjega blagoslova!

Novi grobovi

† **Marija Komljanec.** V Bogu je zapala gosposlčna Marija Komljanec. Rajnica leži do srede do enajstih dopoldne v mrtvašnici na Vidovdanski cesti 9, pokopani pa jo bodo v sredo popoldne ob petih iz kapele sv. Marije na Žalah. — Naj rajni sveti večna luč, vsem njenim dragim naše iskreno sožalje.

† **Anica Petelin.** Po dolgi mučni bolezni je dne 5. junija ob 6 zjutraj umrla gđna. Petelin Anica, rojena 1907 v župniji St. Rupert. Pogreb bo 7. junija ob 5 popoldne iz hiše žalosti: Rožna dolina, cesta II, št. 31 na farno pokopališče na Viču. St. Rupertčani, bivajoči v Ljubljani, vljudno vabljeni!

† **Jelica Kostič.** V Ljubljani je umrla gospa Jelica Kostič roj. Ambrož, vdova po tovarniškem ravnatelju. Blago rajnico bodo pokopali v četrtek ob petih popoldne iz kapele sv. Jozefa na Žalah. Sveta maša zadušnica bo v

ponedeljek 26. t. m. ob pol osmih zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Naj rajnim sveti večna luč, vsem njihovim dragim naše iskreno sožalje.

Zgodovinski paberki

7. rožnika
632. leta je umrl arabski verski reformator in državnik *Mohamed*. Svojo vero islam je označil Mohamed kot nadaljevanje in izpopolnitve tega, kar sta učila Mojzes in Kristus; zato so njegovi nauki v glavnem mešanica židovstva in krščanstva, ki se jima pridružujejo še ostanki stare arabske vere. Mohamed je bil moč izredne volje in vztrajnosti, kljub začetnim neuspehom ni obupal. Moral je celo bežati iz rodne Meke, vendar je ob svoji smrti pridobil za svoj nauk že vsa Arabijo. Mohamed ni bil samo verski, temveč tudi politični voditelj svojega naroda. Njegovi nasledniki, kalifi imenovani, so izkoristili spore med Bizancem in Perzijo. Omar (634—44) je izrgal Bizantincem Sirijo in Palestino z Jeruzalemom, kjer je na mestu nekdanjega Salomonovega svetišča dal zgraditi znamenito Omarjevo džamijo. Nato se je vrgel nad Perzije, premagal je zadnjega vladarja iz današnje Sasanidov ter osvojil Mezopotamijo in Iran. Istočasno je njegov poveljnik Amru podjarmil Egipt. Omarjev naslednik Otman je dokončal osvojitve perzij-

KULTURNI OBZORNİK

Balantičev spominski večer v Drami

V petek, 9. t. m., ob 7 zvečer bodo prijatelji pokojnega pesnika Franceta Balantičev priredili v Drami spominski večer ob priliki polletnice njegove tragične smrti v Grahovem. Že parkrat smo opozorili javnost na to spominski prireditvi, ki ima namen, pokazati in potrditi umetniško podobo in moč mladega umetnika, katerega izguba pomeni nenadomestljivo rano mladi slovenski književnosti. Danes objavljamo v celoti spored tega večera: 1. Kratak govor urednika Balantičevega zbranskega dela dr. Tineta Debeljaka. 2. Mitja Šarabon: Mrtvemu pesniku (recitira g. Jan). 3. J. Osana: Balantič: Pozabljenje (pojo sestre Finkove). 4. Gospa M. Saričeva recitira Balantičeve pesmi: Prošnja za besedo, Slovo, Za teboj I.—II., Popotnica, Predanost, Črne gošči, Jesenski spev, Lepoti. — G. Jan recitira Balantičeve pesem: Sin. — Po odmoru zapoje sestre Finkove in Janez Lipušček Osnovo skladbo Balantičeve pesmi Jesenski spev, violo igra g. V. Šušteršič. Nato recitira g. C. Debevec pesmi: Na gori, milostno razpeti v soj, Večerna samota, Gonarski soneti I.—III., Nečisti črlep, Zvenek črepin, Zdenje sonce in črlep v polju. Gospa Boltar-Ukmarjeva pa naslednje: Minil je čas, Studencev čistih sem željan, Potapljam v

dobro se zemlje dišave, Ti veš, da sem samo ubog hudič, Bogat sem kakor tih glas piščali, Umiram in žalostinka. Po recitacijah zapoje g. J. Lipušček dva Osnova samospesva na Balantičeve besede: Ne najdem domov, Zasuta usta. Na koncu pa izreče domobranski pozdrav mrtvemu tovarišu — pesniku pisatelji poročnik Stanko Kocipec.

S tem mislijo tovariši in prijatelji, ki prirejajo ta večer, počastiti pokojnega domobrancia kot umetnika. Za to priliko je akad. kipar Fr. Gorše izdelal nadnaravnoprni kip pokojnega pesnika, ki bo krasil oder, kakor ga bo opremil arh. Gajšek. Opozarjamo, da bodo prireditelji izdali za to priliko posebni bibliofski spominski list z lesorezom slikarja M. Tršarja ter Balantiču posvečeno novo pesmijo pesnika Severina Šalija. Dobil ga bo samo tisti, ki se bo spominskega večera udeležil. Ta list sam bo velika redkost ter umetnina zase, resnično lep spominek na recitacijski večer v Drami. Cene vstopnic bodo znižane, tako da stane najboljši sedež 15 lir, stojišča na galeriji pa 1 lito.

Upajmo, da se bo večera udeležila vsa kulturna Ljubljana, ki čuti, kaj je slovensko pesništvo izgubilo z njegovo mlado, a tako tragično junaško smrtjo ter bo tako počastilo z udeležbo spomin pesnika in domobrancia, stražarja Cerkniške doline in sina Kamniških planin.

Posebni vabil prireditelji ne bodo razpošiljali. Vstopnice se dobe v predprodaji pri dnevnih blagajni v Operi.

Slovenska ura v tržaškem radiu

V nedeljo, dne 4. junija, je bil pri slovenski kulturni uri v tržaškem radiu domobranski spored. Najprej je zbor zapel pozdravno pesem »Čuje nas presvetli Bog«. Nato je namestnik inspektorja Slov. narod. varnostnega zbora polkovnika Kokač, major Cesar, govoril narodnim stražam na Primorskem: »Kaj hoče narodna straža na Primorskem? Nič več in nič manj kot to, da bi vsepovsod bil red in mir. Saj le takrat bo mogel kmet mirno stopati za svojim plugom in vinogradnik okopavati in obrezovati svoj vinograd, saj le v miru se bo mogel rokodelec posvetiti svojemu poklicu, le v urejenih razmerah bo mogel učitelj v šoli učiti ter posredovati mladini, temu upanju vsega naroda, vedo in znanost, le v miru bo mogel duhovnik na prižnici oznanjati božjo besedo. Mir je vir in osnova vsega napredka, mir daje blaginjo in srečo posamezniku in družbi.

Prav zato so naši možje in fantje prišli za orožje, prav zato so se ustanovile Slovenske narodne straže, da bi čuvale svoje domove, da bi branile svojo zemljo, svoje občine, skratka vse, kar je človeku najsveteljšega in najdražjega. Ta pot je danes edino prava in v rešnici vsem koristna, ko brani narod pred uničenjem in zatiranjem, ko mu čuva osebno

svobodo prepričanja in mu jamči imetje, posest in svobodo dela. Ne samo razum, ampak tudi naše srce nas uči to pot, saj narod naš umreti ne boče.

Sledile so zborne pesmi: Najlepša je mladost, Venite rožice moje, Lipa zelenela je, Soča voda je šumela, Fantje marširajo. Vmes je domobranski šramel zaigral nekaj narodnih pesmi: Majolika, Mladi vojaki, Triglavska koračnica in V hribih se dela dan. Govor »Naša domovina jokac, domobranci deklamacija »Na stražici in zborna deklamacija dr. Lovrenčičeve pesmi »Pesem narodne straže« so dale prav tako kot ves spored uri tišči učinek, ki ga je nameravala doseči.

Predvidoma bo domobranska ura pri slovenski kulturni uri v tržaškem radiu enkrat na mesec.

IV. glasb. matineja »Sloga«

Železničarsko glasbeno društvo »Sloga« je z zadnjim koncertom violinskih sonat zaključilo vrsto svojih letošnjih tovrstnih prireditev. Ob tej priliki moramo izreči zasnovateljem in izvajalcem teh nastopov posebno pohvalo za lepe glasbene užitke, ki so jih številnim poslušalcem nudili. Tako kot ti, bi se morda obnesli tudi kak drugi nastopi, recimo klavirski ali zborovski, ki bi pokazali razvoj svetovne klavirske ali razvoj naše domače zborovske glasbe, kjer bi se dala k svetni pritegniti delno tudi cerkvena glasba. Gotovo stanejo take prireditve veliko truda, ki pa obrodijo pri poslušalcih bogate sadove. Tudi je dvorana »Sloga« zaradi akustičnosti in intimnosti prav pripravna za take nastope.

Na zadnji matineji so bile na vrsti sodobne sonate. Njih značilne poteze je v uvodu pokazal g. ravn. S v e t l. Zlasti je poudaril, da je moderen skladatelj v vsakem oziru svobodnejši in izrazni in v obliki. Razrahljal je ožek okvir, v katerega so bili utesjeni starejši skladatelji; sploh se je bolj sproščeno razmahnil. Zatem sta violinist Albert Dermelj in pianist Marjan Lipovšek odigrala po eno sonato Alfana Franca, Lipovška in Milojeviča. Prvi zahteva od obeh izvajalcev veliko tehničnega in muzikalnega znanja; za oba instrumenta piše namreč zelo samostojno. Novost je bila Lipovškova sonata. Po izrazu je razveseljivo melodiozna, čeprav sodobno občutna; tematično je dobro izpeljana, motivi se dosledno stopnjujejo in dosežajo močnejše viške. Skladbe smo bili veseli posebno zato, ker take literature pri nas nimamo veliko. Menda je bil St. Premrl prvi, ki je v »Novih Akordih« leta 1911. objavil svojo sonatino. — Milojevič je v harmoničnem oziru dosti zmeren ali vsaj ne pretirano moderen, če že hočemo rabiti to besedo. V zadnjem delu skladbe je čutili močne junjaške vplive.

Oba izvajalca sta izvrstno vigrana; v izbiri sporeda in v izvajanju sta kritična; vse skladbe sta mojstrsko podala. Številni poslušalci, med katerimi je zlasti prevladovala mladina, so jima izrazili toplo priznanje za ta nastop; dali so pa izraza svojemu zadovoljstvu tudi nad prejšnjimi prireditvami, ki so z današnjimi doživeli svoj zaključek.

L. K.

Kaj je novega pri naših sosedih?

Z Gorenjskega

Tečaj v Gozdu. Pred kratkim so se zbrali v Gozdu učitelji radovijskega okraja. Na dvodnevnem tečaju so predavali strokovnjaki o naravoslovju, o ljudstvu in plemenu ter o nacionalno socialističnem gledanju na zgodovino. Sledila so tudi poročila o političnem in vojaškem položaju.

S Spodnje Štajerskega

Čebelarji jubilej. Gostilničar in posestnik v Kamnici Johann Kohlhammer že pol stoletja pase čebele kljub temu, da je bil ves čas hudo zaposlen kot trgovec, gostilničar in kmet.

Mladi fantaristi so imeli šestdnevni tečaj na Betnavskem gradu. Vsega skupaj se je zbralo na gradu 70 fantov iz godbenih vodov v Rušah, Framu, Poljčanah, St. Lovrencu in Konjicah. Izpopolnili so svoje znanje in se urili tudi v športnih igrah ter lahki atletiki.

Gledališka sezona mariborskega mestnega gledališča je bila zaključena 4. junija. Razmeroma zgodnji konec gledališke sezone je bil potreben, ker bo treba izvršiti v gledališču nekatera popravila. Da pa mariborsko prebivalstvo ne bo ostalo brez predstav, bo gledališče nastopilo še 11. in 18. junija z dvema pestrima večeroma, ki bosta prirejena v dvorani štajerske domovinske zveze.

Šesti sinfonični koncert bo v Mariboru na praznik 8. junija v dvorani Štajerske domovinske zveze. Dirigiral bo koncert operni šef Richard Dietl. Na sporedu so Mozartova, Brahmsova in R. Strassova dela.

Odlikovani Spodnještajerci. Z železnim križcem druge stopnje so bili odlikovani: deseter Anton Kovarčič iz Velike nedelje, Feliks Wolfzettel iz Poljčan, vo-

jak Alojzij Kodrič iz Spodnjih Poljčan ter Mariborčana deseter Heinz Vivalt in grenadir Otmar Ajd.

Nesreče. 56 letna kmetica Neža Tajmer iz Verhol si je pri padcu zlomila levo nogo. — 64 letni posestnik Ludvik Koebek od Sv. Benedikta si je pri padcu tudi zlomil desno nogo. — 42 letnemu Martinu Tilčvertu iz Konjice se je zavallil sod na nogo in mu zmečkal prste. — Vsi se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Iz Hrvaške

Sprejem intendantov hrvatskih gledališč pri Poglavniku. Pod vodstvom hrvatskega prosvetnega ministra dr. Makana in državnega zveznega vodje Ivana Oršaniča je Poglavnik DNH te dni sprejel intendantate vseh hrvatskih gledališč in zastopnika združenja gledaliških igralcev. Poglavnik je pohvalil njihovo dosedanje delo ter je napovedal skorajšnje izdajanje posebnega zakona o gledališču, s katerim bodo rešena vsa vprašanja glede zboljšanja stanja v posameznih hrvatskih gledališčih, kakor tudi med gledališkimi osebjem.

Nagrada za letošnje konjske dirke. Po naročilu Poglavnika NDH je znani hrvatski kipar izdelal kip konja, katerega bo izročil hrvatski državni športni vodja Miško Zebelič zmagovalcu pri letošnjih konjskih dirkah na Hrvatskem.

Sodelovanje inozemskih vseučiliških organizacij v NDH s hrvatskimi. Vse inozemske vseučiliške organizacije na začetku medsebojno sodelovanje ter so si ustanovile skupni odbor, kateri bo stalno sodeloval z odborom vseučiliške organizacije hrvatskih vseučilišnikov v vseh vprašanjih, ki se tičejo tako študija na vseučilišču, kakor tudi reševanja materialnega položaja akademske mladine.

Vskandana Ljubljana po kronistovih zapiskih

Prvi večji junijski naliv

Ob zori se je v torek pojavila sila močna zarja, vsa močno rdeča in na daleč raztegnjena. Star vremenski rek pravi: »Krvava jutranja zarja nam slabo vreme ustvarja.« Pozneje se je nobesni svod zakril v temne, nizko plavajoče oblake. Prvi lahni dež je bil okoli 8 dopoldne. Pozneje po 10 pa se je nad Ljubljano in okolico razlil med bliskom in gromom hud naliv. Dosejel je bil letošnji junij vse dni zelo vroč, navadno je bila maksimalna dnevna temperatura več stopinj nad 25°C. Tako rekoč od 19. maja naprej smo bili brez pravega dežja. Lanski junij je bil, nasprotno, prav prve dneve sila deževen. Padlo je v treh dneh nad 60 mm dežja. Sedanji naliv nad mestom je bil sila blagodejen za vsa polja in vrtove. Naliv je bil kratkotrajen, toda vrtnarjem je prabil mnogo dela.

Otroci in kolešarji

»Očka, kaj je to? Sedaj je toliko kolešarjev na cesti, da se več ne moremo igrati.«

Dramsko gledališče

Sreda, 7. junija, ob 18: »Dona Diana. Red Sreda.
Četrtek, 8. junija, ob 18: »Zemlja. Red Četrtek.

Operno gledališče

Sreda, 7. junija, ob 18: »Carmen. Red A.
Četrtek, 8. junija, ob 18: »Fausta. Premiera. Red Prvi.

Oddajniška skupina »Jadransko primorje«

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za 7. junij:
7.00 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav, vmes 7.30 Poročila v slovenščini — 9.00 Poročila v nemščini — 9.10 Koračnica, napovedi sporeda v nemščini in slovenščini, nato koračnica — 12.00 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45 Veseli zvoki za premor — 14.00 Poročila v nemščini — 14.10 Vankemu nekaj — 17.00 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Otroško uro vodi Slavica Vencaj — 17.45 Sanjarjenje — 19.00 Slovenska ljudska oddaja — 19.30 Poročila v slovenščini, napovedi sporeda — 19.45 Razgledi — 20.00 Poročila v nemščini — 20.15 Ljubljanski komorni duo — 21.00 Radio zapoje vsakemu svoje — 22.00 Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

tje, tako je vprašal mali Joško očka, ki stanuje neke v severnem delu mesta, a je bila ulica doslej tiha. Vladala je tam dve leti idila. Otroci so se podili po cesti in tam igrali. Sedaj je tudi ta ulica oživila, ko so se pojavili kolešarji. Zadnji dve leti so se otroci res po mnogih ulicah brezskrbno igrali. Sedaj bo tem igram konec. Staršem priporočamo, da pazijo na svoje otroke in jih odvrtaajo s ceste, ker pač nesreča nikdar ne počiva.

Bodite z organi mestne občine obzirni

Mnogi ljudje imajo to slabo lastnost in hito, da hrulijo uradne organe mestne občine ljubljanske, ko jim dostavljajo razne uradne spise, vabila in obvestila. Nekateri ljudje so zelo surovi tudi proti dostavljalcem živiliških nakaznic. V ponedeljek pa je prešla neka gospa s Karlovske ceste primerno plačilo na sodišču za svojo surovost proti dostavljalcem živiliških nakaznic. Letos 25. marca je ta »gospa« sila naharila dostavljalca, zmerjala ga z »barabom« in mu celo grozila, da ga bo spravila na varno, kot je že tri druge. Zaradi prestopka žaljenja uradne osebe in javnega nasilja je bila v ponedeljek ta 42 letna ženska obsojena na en mesec zapore in 300 lir denarne kazni, in sicer nepogojno. Bo morala pač jesti ričet zaradi svojega strupenega jezika, ko postane sodba pravomočna.

Nesreče in poškodbe

Na letnem telovadišču v Tivoliju se je v ponedeljek popoldne pri telovadbi ponesrečila 17letna stavbenikova hčerka, dijakinja Lurška Cirkova. Dobila je poškodbe na desni nogi. — V Japljevi ulici št. 9 stanujoči mestni onemogli, 75letni Jože Drešar, si je pri padcu hudo poškodoval desno nogo.

Ali imate že zadnji dve knjigi

»Slovenčeve knjižnice«

Dušan Radič: Vas
in Henry Bordeaux: Rodbina Roquevillardov

Obe knjigi sta vredni, da prideta v vašo družinsko knjižnico. Zadržaja vas bo še posebej pritegnila zaradi čudovito opisane družinske bolečine. — V današnjih dneh, ko je toliko razklanih družin, vam bo ta knjiga v oporo s svojo globoko etiko. Postanite takoj naročnik »Slovenčeve knjižnice!«

Iz Srbije

Slovenski župnik v Boru. Pred meseci je prispel v Bor za župnika g. Vede Ivan, prejšnji kaplan v Kraljevu. V Boru je največji srbski rudnik bakra, v katerem je zaposlenih tudi več sto Slovencev.

Slovenci v Smederevu. V Smederevu in njegovi okolici živi več Slovencev, kateri so večinoma zaposleni v Sartiđu. V Smederevu je že več let tudi katoliška župnija. Za župnika v Smederevu je bil nedavno imenovan g. Skorjane Ivan.

Slovenski list v Srbiji. Župnijski urad v Kragujevcu je pred Veliko nočjo začel izdajati verski list za Slovence v Srbiji pod naslovom »Cerkveni zvon«. List izhaja štiriinajstredno zaenkrat kot rokopis. Izdajata in urejujeta ga g. župnik Zalar in g. kaplan Trontelj C. M. Ista založba je izdala dosedaj že tudi slovenski stenski kolektorček in sliko brezjanske Matere božje.

Kazni zaradi prestopkov protidraginskih predpisov

Protidraginski odtok uprave policije v Ljubljani je izrekel naslednje kazni zaradi prekrškov protidraginskih predpisov v času od 1. do 31. maja 1944:

Ker niso imeli cekinov in so prodajali vino ter razno drugo blago po neodobrenih in pretiranih cenah: Goljar Terezija, gost. Celovška 279, 1000 lir; Habna Marija, gost. Medvedova 8, 2000 lir; Magister Antonija, gost. Trata 9, 1000 lir; Susteršič Franja, gost. Celovška 264, 2000 lir; Lodiž Marko, b. gost. Dobrova 4, 3000 lir; Gregorc Ivan, veletrg. Dunajska 15, 5000 lir; Groselj Marija, gost. Poljanska 7, 3000 lir; Aleksič Aleksa, slašč. Poljanska 53, 2000 lir; Delich Umberto, vin. trg. Celovška 50, 5000 lir; Magdič Meta, trg. Aleksandrova 16, 1000 lir; Medica Franc, vin. trg. Cankarjevo nabr. 5, 3000 lir; Marjotič Elizabeta, gost. Poljanska 11, 500 lir; Dolinar Andrej, pek. Boborčeva 1, 500 lir; Plasira Ana, zas. Boborčeva 28, 300 lir; Janežič Cecilija, poslo. vod. Zaloška 3, 500 lir; Kramar Marija, last. mlek. Zdrova 9, 2000 lir; Kregar Marija, trg. Rinarjeva 17, 1000 lir; Mehmedović Zeram, slašč. Tržaška 190, 1500 lir; Milein Mohamed, slašč. Parmova 22, 2000 lir; Oset Joško, trg. Dunajska 1b, 2000 lir; Resman Ekdil, trg. Florjanska 22, 1500 lir; Bregar Bosa, prod. Gosposvetska 7, 300 lir; Vovk Tika, trgova. Gerbičeva 19, 500 lir; okrajnemu glavarstvu v Ljubljani so bili prijavitelji: Kodrič Mate, gost. Vrhnika; Rus Ivan, gost. Grosuplje; Hren Franc, gost. Vrhnika; Hočevar Franc, gost. Vrhnika; Hren Franciska, gost. Verd 8; Kočvar Franc, vin. trg. Vrhnika; Škerj Ivan, vinski trg. Logatec; Erbecnik Alfred, trg. Versovska 22, 500 lir; Čerkez Alojz, trg. Podmliška 16, 500 lir; Sosa Meta, trg. Pražakova 8, 500 lir; in: Stojan Lovrenc, Krekova 9, 1000 lir; Žiljič Bogdan, trg. Gosposvetska 4, 2000 lir; Buzolini Franc, trg. Ciril Metodova 205, 500 lir; Oberšnel Alojz, gost. Pot na Rožnik 3, 1500 lir; Petelin Josip, trg. Sv. Petra 8, 500 lir; Premelj Melanija, trg. Tavčarjeva 2, 500 lir; Vavpotič Marija, gost. Celovška 4, 1000 lir; Knašič Metod, gost. Celovška 67, 1000 lir; Keržič Marija, gost. Kavčavska 18, 1000 lir; Lindner Leon, post. rest. Slamič, Gosposvetska 6, 1000 lir; Omanoh Mihael, vin. trg. Natlačenova 16, 1000 lir; Lanpič Ivana, žena ortopedja, Poljanska 31, 500 lir; Rus Angela, branj. Ljubljanska 3, 300 lir; Filipič Ida, last. mlek. Javornikova 3, 500 lir; Grillo Walter, post. Erdinova 5, 3000 lir; Kemperlo Julijana, branj. Cankarjevo nabr. 7, 200 lir; Kočvar Ivan, branj. Slomškova 7, 1000 lir; Bucik Anton, branj. Sv. Petra 3, 500 lir; Dobraj Just, last. fotoateljaja, Gledališka 12, 1000 lir; Repič Franc, sod. moj. Kolezijska 18, 100 lir; Leonov Feodor, kv. Nunska 8, 500 lir; Slezak Božena, prod. Celovška 63, 500 lir; Schelcher Adolf, trg. s sadjem, Ljubelska 9, 1000 lir; Vrbhovec Albin, trg. Borštnikov trg 3, 1000 lir; Kodrič Milan, b. trg. Florjanska 34, 2000 lir; Ferjančič Karol, trg. Celovška 61, 1000 lir; Lavtar Albina, trg. Sv. Petra 38, 500 lir; Novak Ivan, pek. moj. Sv. Petra 76, 1000 lir; 200 zemelj zaplenjenih: Novak Neža, gost. Rimska 19, 500 lir; Jakupovič Iloš, slašč. Sv. Petra 83, 300 lir; Kvas Tomaž, trg. Ravnikarjeva 3, 300 lir; Mokine Anžela, trg. Pred škofijo 16, 300 lir; in: Bleiweis Feodor, vodja tehn. pie. Tyrševa cesta, 1000 lir; Soklič Ana, trg. Brez 20, 300 lir; Kovačič Rudolf, gost. Ambrožev trg 1, 500 lir; Milein Mehmed, slašč. Parmova 22, 1000 lir; Rebolj Frida, gost. Ambrožev trg 9, 500 lir; Knez Stefanija, poslo. vod. Poljanska 55, 500 lir; Babšek Cilka, branj. Gosposka 3, 200 lir; Semenič Alojz, trg. Podmliška 16, 500 lir; Premrov Franc, trg. Matijevo 10, 500 lir; Čevrič Fani, trg. z zelenjavo, Stari trg 22, 500 lir; Verhovšek Franja, trg. Beljaska 22, 500 lir; Koritnik Jože, trg. Pred škofijo 16, 1000 lir. 17 tucetov toaletnega in 90 kosov pralnega mila zapl.: Merhar Marija, hči pos. Klečev 19, 300 lir; Bergant Marija, prod. Ločnikarjeva 44, 500 lir globe.

Zaradi prekrškov v mesom na črni borzi: Samraje Janja, gost. Tomčeva 3, 5000 lir; Javornik Ivan, mesar. Domobranška 7, 5000 lir; 88 kg težki prašič, 75 kg koštil, 150 kg nožnih kosti, 31 kg tlačneke zapl.: Avbelj Jože, mes. moj. Trnovski pristan 21, 5000 lir, zapl. 2 telet in 1 telice, 20 dni oseb. zapore; Čuden Alojz, pos. Tržaška 221, 2000 lir; Gris Anton, Tržaška 229, 5000 lir; Zuhovček Franc, mes. pos. Hrenova 7, 2000 lir; Anđelič Ana, gost. Dunajska 13, 3000 lir globe.

Zaradi nabave cigaret na črni borzi: Severdija Kazimir, red. detektiv. Suak, Zvonimirjeva 7, prijava drž. tož., zapl. 6270 Morava, 220 Zeta, 260 Drava, 40 Ibar cigaret; Bliszenkovič Milan, ustaški vojak, Suak, prijava drž. tož. v Ljubljani, zapl. 5700 Morava, 1700 Zeta, 1020 Ibar, 2140 Drava; 700 Kesteva cigaret, 25 kg tobaka, 0,25 kg tobaka za pipo, 20 paketov tobaka za navlačenje; Petrovič Vasilije, redov. vojak, Abačič, prijava drž. tož. v Ljubljani, zapl. 2900 Morava in 400 Ibar cigaret.

Rdeči križ poroča

Bolničarski-samarjanski tečaj Slovenskega Rdečega križa. RK bo priredil skupno z vodstvom mestne zdravstvene protiletalske službe nov bolničarsko-samarjanski tečaj za delavljane, telesno, duševno in moralno za važno službo RK s posebnimi osebami moškega in ženskega spola, ki še niso več ko 45 let stare. Tečaj se bo pričel 12. junija, predvidoma v dvorani mestnega županstva, kjer bodo predavanja ob ponedeljkih, torekih, sredah in petkih, vsakokrat ob 18. Tečaj bo predvidoma zaključen konec julija ali v začetku avgusta, ko bodo tečajniki napravili predpisani bolničarski izpit. Prijave sprejema RK v času uradnih ur od 7. do včerajš 10. junija v svojih prostorih, Marijin trg 5. Obenem a prijavo je treba predložiti na vpogled osebna izkazila in podpisani izjava, da bo vsak absolvent tečaja prostovoljno sodeloval v času potrebe v službi RK in zdravstveno protiletalske zaštite ter se podredjal odredbam vodstva.

Poziv. V poizvedovalnem oddelku RK, Marijin trg 5, naj se pri referentu III zgleda naslednji: Kajfež Tonči, trafikant Novak, svojej pokojnega Tatiča Andrije ali njegovej znanci, Uršič Olga, Zadel Marica in Pauletič Polda.

Zaradi nepravilnega prejema živilske nakaznice

Hrešča Marija, žena učit. Stiška 1, 300 lir; Tavčar Franciska, zas. Na Prevalju 72, 3000 lir globe.

Ker sta hranila sveže meso in slanino: Kastelic Alojzij, mes. pos. Karlovska 12, oproščen, 12 kg slanine z mesom zapl.; Kocjan Marija, zas. Poljanski nasip 34, oproščen, 21 kg svinjine zapl.

Zaradi naabve enotne moke na črni borzi: Vidmar Karel, pek. moj. Rimska 6, 2000 lir, 300 kg enotne moke zapl.

Zaradi prodaje zelenjave izven tržnega prostora: Novak Marija, zas. Krakovska 33, prijavitelna mest. v Ljubljani.

Zaradi prodaje in nakupa blaga in živil brez nakazil: Petrovič Franja, zas. Rožna dol. C. II-5, 500 lir; Engelman Albin, trg. Tavčarjeva 3, 500 lir.

Ker je izstavil lažni račun: Kralj Ivan, trg. zast. Čopova 19, 1000 lir globe.

Ker ni oddala predpisano količino mleka: Vidmar Franciska, žena pos., Ilzanska cesta 282, 2000 lir globe.

Zaradi nakupa in prodaje teleta brez dovoljenja: Brul Anton, mesar, Mandelčeva ulica 15, 2000 lir globe.

Zaradi nabave cigaret na črni borzi: Severdija Kazimir, red. detektiv. Suak, Zvonimirjeva 7, prijava drž. tož., zapl. 6270 Morava, 220 Zeta, 260 Drava, 40 Ibar cigaret; Bliszenkovič Milan, ustaški vojak, Suak, prijava drž. tož. v Ljubljani, zapl. 5700 Morava, 1700 Zeta, 1020 Ibar, 2140 Drava; 700 Kesteva cigaret, 25 kg tobaka, 0,25 kg tobaka za pipo, 20 paketov tobaka za navlačenje; Petrovič Vasilije, redov. vojak, Abačič, prijava drž. tož. v Ljubljani, zapl. 2900 Morava in 400 Ibar cigaret.

MALI OGLASI

SPREJME SE FANT za razna dela v hiši. Zglasti se med 1-2. Erjavčeva 18.

PERFEKTA KUHARICA z znanjem nemščine, se išče proti dobri plači k družini brez otrok za 1. julij. Sobarica v hiši. Poudariti se slika na upravo »Slov.« pod št. 4908.

KUHARICA se sprejme takoj v večjo kuhinjo, ki zna kuhati za več oseb. — Plača dobra. Zglasti se od 1-2. Erjavčeva 18.

PRODAJ moderno kuhinjsko opremo, solidno izdelano, vrsto raztežno mizo in 12 klopi. Mizar, Brež 14.

ZIMO prvovrstno, poplačano novo, predal. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 4912.

SPALNICE pleskane, jesenove in orehove jedilnice si lahko ogledate vsak četrtek in nedeljo od 3. do 5. v gostilni, Celovška 72.

DESET PISCANCEV se je našlo. Lastnik jih dobi v Kolodvorski 27.

ASPIDISTRE kolate, v dveh novih keblah, pripravne za gostinski vrtil ali park ugodno napradaj. — Strekljeva ul. 10-1.

NASEL SE JE »Rožni venec« v Tiv. lju. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 4905.

POZORI kapljem sreče in vse kajotne odpadke ter ostanke po najvišji ceni. — Grebenc Alojzij, Galtsuova nabrežje 39, Ljubljana. (k)

KUPUJEMO prazne cementne in stične papirne vrste. PETRONAFTA, Tyrševa cesta 35a.

MRCES IN GOLAZEN oči, stence, bolhe, škarkarje, molje, miši, podgane, volharje in bromorje zanesljivo pokončate s strupom, ki ga dobite v drogeriji Kanc. Zidovska 1.

MARMORNA KREDA Bela marmorna kreda kalij- karbonat 0. 00. 0000. 0000. Plastikol, Sintexpomice, Karbolin, nej, katran. Olje za jermens stalo na zalogi. PETRONAFTA, Ljubljana, Ciril Metodova 35a, prej Tyrševa. (l)

PEGE IN LISAI vam zanesljivo od strani »ALBA« krema DROGERIJA KANC. Zidovska ulica 1.

VEČ KOLES damskih in moških, najboljšee znamke, poceni napradaj. Merkur — Puharjeva 6.

INTERESNTI za vagonске odjemseca naj se oglastijo pri Gospodarski zvezi. Bleiweisova 29.

BRAMORJE prav gotovo pokončate s Bramorje zrnji v navodilom v drogeriji Kanc. Zidovska ul. 1

DVE PUTKI in petelinška prodam. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 4908.

KREMENSKO LUČ veliko, na stojalu, model »HANAU« z gorilnikom v obliki črke U, malo rabljeno ali novo, kupi Slovenski Rdeči križ. Poudariti naj se pošljejo v bolnišnico St. R. K. — Kolmanov grad, med 9 in 10 predpolno.

VSAKO antikvarično slovensko knjigo, revijo, časopis posamezne osebe kot tudi stare istine kupuje in najboljše plačuje knjižarnica Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

KINO »MATIC« 12-13
Imenitna vaška veseliga z živahno Heli Finkenzerler v glavni vlogi. — Smeha in solz na pretek...

»Poročna noč«
Igralci: Geraldina Keft, Rudolf Karl, Teodor Danneger itd.

Predstave ob delavnikih ob 16 in 19.

KINO »UNION« 12-13
Romantična pustolovščina poročenega gospoda v najboljših letih, gospoda, ki je hotel drugi živičiti svojo mladost...

»Ljubavna pisma«
Hermann Thum, Käthe Haack, Susa Graf, Paul Hubschmid itd

Predstave ob 17 in 19.15.

KINO »SLOGA« 12-13
ZABAVI! UZITEK!
Dora Komarjeva in O. W. Fischer kot krasen mlad parček iz dobrih starih časov v razgibani glasbeni veseligrski praskega vefilma

»Sreča na poti«
Sodelujejo: Paul Kemp, Maria v. Buchlow, Gustav Waldau in drugi odlični umetniki.

Predstave ob 16 in 19.
Predprodaja vatopne od 11-12 in od 15 ure dalje.

Marija Komljanec
Pokojna leži do srede, 7. t. m., v mrliški veži, Vidovdanska cesta 9, do 11 dopoldne. Pogreb bo istega dne ob 5 popoldne v Zal, kapele sv. Marije, na pokopališču k Sv. Križu.
Ljubljana, Skocean, 5. jun. 1944.
Globoko žalujoči: Terezija, mama, bratje in sestre — ter ostalo sorodstvo.

Jelica Kostić roj. Ambrož
vdova po tovarn. ravnatelju
Njen pogreb bo v četrtek, dne 8. junija 1944, ob 5 popoldne v Zal, kapele sv. Jožefa, na pokopališču k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 26. junija ob 1/8 zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.
Ljubljana, Crnomelj, Beograd, Zagreb, dne 6. junija 1944.
Žalujota hčerka Brančica in rodbini Kostić ter Ambrož.

ŽOGA SREČE
II. poglavje
Sumnja in skrivnost
Nenadno razburjenje ima to posledico, da omrtni duševne zmognosti — ali pa jih vzpodbode do nepričakovanih naporov — kakršna je pač zadeva, za katero se človek peha. Ko je Anton Hofer posekal zapuščen sobo, takoj ko je pred kratko uro dospel v samotni hotel, je videl nekatere stvari tako presenetljivo jasno, da je bil kar omamljen in zmeden. Imel je toliko vprašanj do sam sebe, pa vendar ni mogel niti na eno najti odgovora, ki bi bil kolikšaj zadovoljiv.
»Kaj je napotilo očeta, da je izrekel tiste besede: »Te oropal tebe, previm...? Kdo ga je bil oropal? Njegov oče? In kaj so pomenile besede: »ampak tvoj stric... tvoj stric Avgust...?«
Edina mogoča razrešitev na eno ali drugo ali obe ti zagonetni vprašanji mora biti ta, da se je moralo očetu blesti in je navezovanje to sam sebi govoril. Njegov oče je imel brčkone tik pred smrtjo blodnje. Kako bi si mogel drugače

Anton se je spomnil, kako se je njegov oče prisrčno in zaničljivo smejal, ko se je bil obrnil k njemu, rekoč: »Anton, ne pozabi, da si najljubši nečak strica Avgusta, in da ti bo v svoji oporoki zapustil vse premoženje, ki si ga bo pridobil.« Kaj dobrega je mogel zanj storiti takšen človek, kot je bil Avgust Hofer, ki je zadnje čase tako razbrzdano živel?
Dve skrivnosti sta mu vendarle delali preglavice, zlasti še druga zadeva, da je Danijel Bruck, svak njegovega očeta, tako nerazumljivo odlašal z odposiljavitelj brzojavke, ki ga je klicala k umirajočemu očetu. A to bi se dalo pojasniti.
Ustavil se je toliko, da je spregovoril s sočutnim lastnikom hotela besedo, dve, nato pa je stopil po vhodnih stopnicah nizdol in na živahno glavno ulico Stettina. Poklical je mimovozeč taksi.
Čeprav je bil odvetnik Danijel Bruck edini brat njegove rajne matere, in je njegov sin, Jakob Bruck, bil potemtakem njegov bratranec, je le malo poznal tega kot drugega. Vse svoje življenje s šolskimi leti vred je preživel v Berlinu, Stettin pa je precej daleč od prestolnice. Obe družini sta se le malokdaj obiskovali. Tomaž Hofer je vedno odkrito preziral odvetnika in ga po smrti svoje žene sploh nikoli še v misel ni vzel. Zvoljlo tega je bila tragična ironija, da je moral umreti sam nekako miljo daleč od hiše Danijela Brucka! Njegovega sina Jakoba je bil videl samo dvakrat v svojem življenju, in to je bilo pred desetimi leti.

Njegov bratranec je bil nekoliko starejši od njega in spominjal se ga je le toliko, da je bil prevzetan, robot fant, ki se je zelo rad bahal. Avto se je kmalu ustavil pred veliko hišo, ki je stala precej daleč od ceste Skozi železna vrata si prišel na dolgo vijugasto pot, ki je mejila na zanemarjeno trato.
Jakob je odpuštil voznika in odšel po temni poti Nagonsko je čutil, da ne bo njegov obisk dobrodošel v